

310014

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.

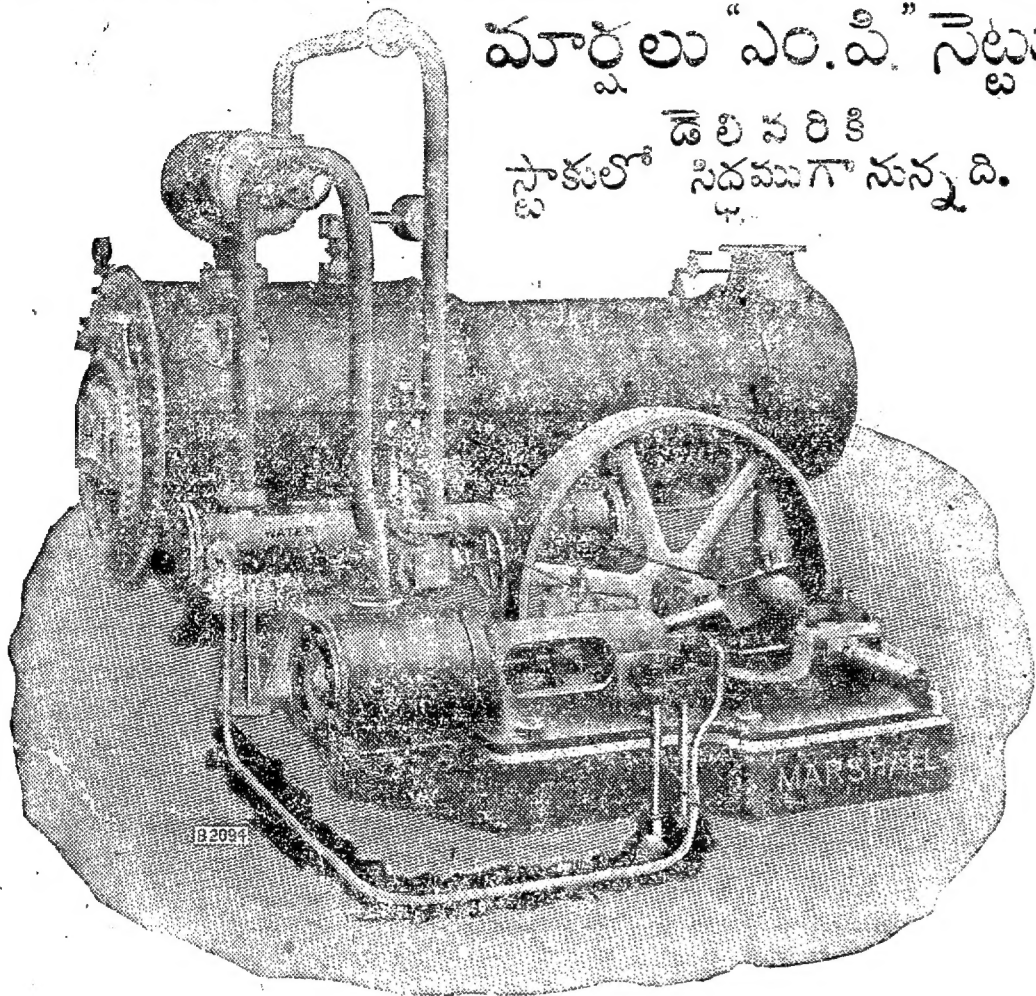
చెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం డిసంబరు నెల 23 రేడి గురువారము

No. 219

సంవత్సరము.

రాధీనామ సంవత్సరము శరణామ సంవత్సరము ప్రయోదశి ౧౩.

నంచిక ౨౧౯

మార్షలు "ఎం.పి" నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాక్లో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ
ఈ అమృతాంజనమును వాడి
నంత మోక్షమును పొందుదును.
మొదటి ధర 0.10-0 అణాలు.

మోహినితైలము

సీసా 1-3 0.12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-3 0.3-0

వండ్లపొడి

డబ్బి 1-3 0.2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ ప్రెసింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్షలు "ఎం. పి" మార్టి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను

మార్షలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ డెస్: బెజవాడా, బెంజాపూరు.

నెం. 9 నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

జి. సి. యెన్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

1. డబ్బి 1-3 0.4-0 2. డి. డబ్బి 0.4-0
12 డబ్బిలతో 2.5-0 " " 0.9-0

జీ. టైలెస్ మోడ్రాను సాదానన్యము.

1. డబ్బి (24 తు) 0.14-0, 2. డి. డబ్బి 0.6-0
12 డి. డబ్బి (120 తు) 2.5-0, 3. డి. డబ్బి 1-1.0

జి. సి. పాకలింగ్ డబ్బి బండు కంపెనీ,

6 రంగల్లాపేట, బొంబాయి, బెజవాడా బోర్డు, మదరాసు.

మణిఆయిల్

ఆయుర్వేదాగ్నిశిల్పకైలము (వైద్యమౌళికం ఉపయోగము)

జీవామునకు మరణదశమును తప్పించి బుద్ధిమత్తైన
భాగములకు బలమునిచ్చును. జ్వరము, పలుకు, బాహు, కంఠము,
వీటికి గుండు మంటల కేసుననుకూలము మెదడును చల్ల చేయును.
మూలకేరీరముతోని దుర్బాగమును క్రొవ్వను ఈ మూలకేరీరము
తో 1 రు. ను. నెత్తికి చదునుకుతో 2 రు. ను. రాలక యెం
దుకుతో గాక మృగశిర్షము నిచ్చి, కన్నె నిశ్చించును.

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠ్ గోవిందజీ,

అరకనిగ్రహ బొంబాయి, 267, బ్రాడ్వే, మదరాసు

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యొక మిక్కిలి వీర్యవృద్ధి, శాశ్వతమైన, బలమును,
కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేహము, అశుష్కము, ని
కాక్ష, కుక్షవృద్ధి, అలిమి, క్రమ, మొదలగువాటిని హరించి
మంతికాంతిని, వీర్యపటుత్వమును, శాశ్వతమును, యౌవన
శంతోషమును, సంతోషము కలిగించును, 2 డబ్బిలు చాలును
20 రు. డబ్బి 1-4-0 2. డి. 0.8-0. కోవాపుత్తలలేహ్య
ము మలబద్ధమును పోగొట్టును. 1-3 కెల 10 2. డి. 0.5.
పి. కి. వి. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం.

(2878) పెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

అమృతాంజనం డిపో వారి కోవ ధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము,
వంత్మార్గము మొదలగు ముఖ్యవదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

జాతీయవిద్యాసూత్రములు

I
(పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు)

తేజములోని సమస్తజాతుల శ్రీ పుత్రులకు, జనాభాసంఖ్యవీధి, నూటికి 90 వరకునైన విద్య గలవలసి యున్నది. విద్యయే, జాతుల విహితముగ సంపదలకు కారణము. జనసామాన్యమున విద్య లేనిది ఇతరజాతులతోడి పోరాటమున నిలవలేదు. మనదేశములోని మేధావులు విద్య విస్తీర్ణవిభాగము కావలెను. భౌతికవిజయము చేపారనిది. ఆధ్యాత్మికవిజయము గాంచునెందు.

తేజమందిరి ప్రజలు ఆలోచించుటవలన కలుగు నుండ వలెను. ఇదిలేనిది భావిసామ్రాజ్యభారమున వహించుటయే. ఇతరరాజ్యములను కలసియున్న జయించి (ఇతరులు భౌతిక సాధనముల నుపయోగించునపుడు మనము వారి భౌతికవిజయ సాధనములచేతనే ముగ్ధులగుటయొక్కది. ఆధ్యాత్మిక సాధనములచేతనే ముగ్ధులగుటయొక్కది. అది కాంతిని సంపాదనము పొందుటయేదనిపయోగించును. అది కాంతిని సంపాదనము పొందెడిని తోడ్పడును గాని, స్వాతంత్ర్యస్వరాజ్యసంపాదన మను, రాజ్యసంరక్షణకు ఔక్రమము నుపయోగపడును.) హిందూదేశపు వర్తమానవరతికి కలసరాజ్యములు సంపాదించు వలసియున్నది దేశములోని అన్నిజాతుల శ్రీ పుత్రులకు ఔక్రమము నలందించువలసియున్నది.

తేజములోని వాటిజ్యము, తక్కినవి, కర్మసాధనము, శిల్పములు అభివృద్ధిచేసి, ఔక్రమము నుండి వరదేశముల ద్రవ్యమును స్వీకరించి వినియోగము కావలసియున్నది. తేజములోని జనసామాన్యమంతయు ద్రవ్యసంపాదనములను మైన విద్యల నలందించువలసియున్నది.

హిందూదేశపు తేజము ఆధ్యాత్మికక్రియల దుర్బలమై ఇదియే మనవంతు. ఇదియే మన వినియోగమునై భవము ఇదియే మనము ప్రపంచమున కొనగవలసిన యాత్మోత్థి. ఈ క్రియలలో మేల్కొట్టి యుక్తికాలమున, నాణ్యత కనుగొనుటకు సంపాదించు లక్ష జాతులద్వారా ఆజాతులలోని ప్రభావశక్తులద్వారా ప్రపంచమున కర్మ మగునున్నది. ఇదియే చక్రవర్తి ఆధ్యాత్మికక్రియ యున్నది. ఇప్పుడు ప్రపంచము కార్యక్రమము కాంతి నుపేక్షించుచున్నది. అది భౌతికసాధనములను చేపారదు. ఆధ్యాత్మికసంపాదనము కల్గిన ప్రాంతదేశములు కాంతిని తేజమును ఈ క్రియల కార్యక్రమమును ప్రపంచమునకు విస్తరింపజేయుట. రాజోత్త ఆధ్యాత్మికక్రియలను విస్తరింపజేయుట, ప్రాంతపులు కాలము. అది ఈ క్రియలలోను. కనుక మనప్రాచీనసంపాదనమునకు మనమెట్టి, జాతీయదర్శనముల ద్వారా గుర్తెరిగి అనన్యతలమై మెలగవలయును. హిందూదేశములోని శ్రీ శ్రీ ప్రభువునకు జాతీయోదయము తెలుకలసియున్నది.

కనుక తేజములోని సమస్త శక్తిలు శ్రీ పుత్రుల విద్యార్థులకు ఔక్రమము వ్యాపారము, ఆధ్యాత్మికము మూడు ను కలసియున్న జాతీయవిద్య ఏర్పాటు కావలసియున్నది.

పురమును ఉత్తమవిద్యను కొని విద్యములకు మౌర్యమే ఏర్పాటుచేసి, వీరిని పోషించుభారము, జాతీయసంపాదనముమౌర్యము కల్గి ప్రాయము, జయనగరని ఇతరజాతులమీద నిలిచి. విద్యార్థులకు దగ్గరయ్యె యుండెను. కర్మముగొక నాచరించెను. సంఘము సుఖమైనవారములతో కలిసియున్న విశేషముల గలించుచు, దేశపు అధికభాగములలో నుండెను.

ఇప్పుడు మొదటి నూత్రములో నడిపియు జనసామాన్యమునకు విద్యార్థ్యము గలక. మనవిద్యార్థులు శిష్టములు, యాత్రికులు, రాజ్యాంగపేక్షల తక్కు మిగిలిన కారణము, తమ పాపములు తామే జనుతుకొనవలయును. విద్యార్థులమును ఇతరజాతులు పోషించుకాలము గడచినది. వీరిలో గ్రూపుల జాతీయవిద్యను, తమకు మున్నగుతావుల నుండిన రీతిగా లిద్ది యందరింకవలసికాదు. అందుచేత జాతీయవిద్య కొందరు కలయియున్న కేవలము ఆధ్యాత్మికముగా నుండవలెను. ఫలకాంక్ష లేక విశేషజనుల చర్యలు. ప్రస్తుతముననే ఇకముందు కూడ చదువు, చదువుమీదికన్న భావిభౌతికలాభమునకు పెట్టుబడిగ నుండవలెను.

కనుక జాతీయవిద్య కొంత ఆధ్యాత్మికసంపాదనము, కొంత ఔక్రమము చేర్చిన ప్రస్తుతపు లోక చదువుగా నే యుండును. అందుచేతనే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వసహాయమున పాఠశాలలూ కూడ నిరాదేశములకరమై ప్రభువుల యనుమతికి పాటుగాని హిందూమతవిద్య (పురాణసంబంధము) ఇతిహాసములు ఉపనయన, బ్రహ్మచర్య, హిందూమతముయొక్క మూల నూత్రముయొక్క హిందూసాంఘికశాస్త్రము ప్రాంతదేశముల బాలభూమివిద్య యుద్ధసంబంధమైన తరగతులు సాంఘిక నేత నివిద్యలను మూడు అంశములలో విభజించుటకు పెట్టినయెడల జాతీయవిద్యయొక్క అంశములు నిర్దించు వని ప్రకటించి యున్నాము. చక్రవర్తి, భూగోళము, శ్రీ పుత్రశాస్త్రములు, సాహిత్యము, శిల్పలేఖనము మున్నగునవి బోధించునపుడు హిందూదేశమునకు ప్రామాణ్యమిచ్చి, తేజమును అభివృద్ధి

ఒక హృదయపూర్వకమైన పిలుపు.

వరదేశముల నుండు స్నేహితులు ఎవరైతే ప్రస్తుత కాల సీతనుకై మద్రాసుకు వచ్చువారలను, మమ్ములను వచ్చి చూడవలయు నని మేము నిండా పొగడుచున్నాము.

మాయొక్క పిలుపు ఏరువగా మీ రందరూ, మా అనేక విభజించబడి యుండు భాగములను చూడవలయును మాయొక్క సామానులతో మీ ఇష్ట ప్రకారము ఏదైనను మమ్ములను అడుగవచ్చును. (ఎవ్వరినైనగా) అడిగిన సామ్రాజ్య వచ్చి చూడును. ఏల ననగా ఇది ఒక గానానిధి వస్తు ప్రదర్శనమైన పోటు; ఉత్సాహమైన స్థలము.

మేము కలిగియుండు సామానులను చూడవలయునను అపేక్షతో రండి, మరియు, మీరు తేనెనెనకు నిశ్చయముగా ఖరీదు చేయుటయు నని మీరు మున్నును కష్టమవుతుంది, అక్కరలేదు. మీ యొక్క పాత అభిప్రాయములు అంగార వగలయెందును, ప్రేమనీ యను సామానులయందును, మరియు అనేక అందమైన సామానులను ఇంకా పేరు పొందిన ఎలక్ట్రిక్ ప్లేటును వెండిసామానులను, గడియారములను, పెద్దగడియారములను మరియు పొడిన్ పేనాలున్న మీ ఇష్టప్రకారము చూడవచ్చును.

మీ కొరిక ప్రకారము సాగనైన మోటులను, మోటార్ వైకిలును సాధారణ లైసిన్సు ఇవ్వటం మీ రందరూ చూడవచ్చును.

వచ్చియుండుకొని క్రికెట్ మైదీ మీరు చూడక మానుపే ఇష్టమును కలుగ జేయునది వచ్చి చూడును.

ఇది అందరికి అనుకూలమైన పిలుపు. మీరు ఇష్ట మున్న సమయములందు ఎక్కడైనను వచ్చి దర్శించవచ్చును.

మరియు మీయొక్క స్నేహితులను క్రొత్తగా మమ్ములను కలుగొన జేయును.

మాయొద్ద ఒక్కటే మేల కలిగి యున్న అది దెబ్బ మేల ఒక్కసారిగా వైసా చెల్లించవలయును.

మీరు మా కందవములు.

అడినన్ అండ్ కో, (లిమిటెడ్)

మాంటు రోడ్,

మదరాసు.

తెచ్చుచున్నవలతో గలవలెనెందరినీ. ఇతరదేశముల విజ్ఞానము నుండి నూత్రములను నిర్ధారములను గ్రహించి, ఈ నూత్రములు, మనదేశమునకు సమర్థములనుచేసి, వీరి తెలుగున మనదేశపు కష్టస్థుల జాతులమీద తెలుకవచ్చును. ఇట్లు గలవలె జాతీయవిద్య నేర్పించుట, నేతనలుగ పనిచేయుటకు కాక ప్రభువులై రాజ్యధూర్వాహనస్వరూపులై యుండును.

ఇప్పటివిద్య నేతనవిద్య, మృతవిద్య, జాతీయవిద్య, యననవి, నడిచినవి విభజనవి. జర్మనీ, చీనా, అమెరికా, ఇంగ్లాండులలో నేర్పిన జాతీయవిద్య, ఇప్పటి మృతవిద్య లో మనకు ఉన్నవలెనులే చెప్పుకొన్నాము. నడిచినవి జాతీయవిద్యలో ఉన్నవిజ్ఞానపు ఆధారమున, రాజోత్త సంకలు, చేయవలసిన కార్యములు తెలుపుచు, అందుకు తగిన శిక్ష కలిగించుటకు.

జాతీయ విద్య అనగా ప్రాంతదేశానికి క్రియలయే యని అనేకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అదియే చెప్పవలె ననుచున్నాము. ఇది పాఠశాలలు, ప్రాంతపులు, ఆంగ్లము, ప్రపంచములోని అన్నిదేశములలోని శాసనాల, చరిత్ర, శిల్పవిశేషములు, అన్నిదేశముల సాహిత్యములు, గాథలు, మతములు గుర్తించవలెను. విజ్ఞానమునకు తేజము కర్మములేవు. విజ్ఞానవిశిష్టములను శిష్టములను యాద్య క్రియలతోయోగమునకే నిర్మించి యున్నాము. వారి కష్టమైనవారికి మనము కారములను చేప్పితిమి, గోత్ర, విక్రమ, పి. టాల్ స్టాయ్, నగ్నయోగ్ నేన్, ఓమర్ క్యామ్, దావ్ టి, మున్నగువారి ప్రాతల భావములను గుర్తించి ఆంగ్లసాహిత్య సంపదలను విద్యావిహితము చేయవలసినదే. ఇట్లు అనేక శిల్పములు శాస్త్రములు. కాని వీరి యన్నిటిని, మన సాహిత్యము, మనశిల్పము అభివృద్ధి చేసికొనుటకు సాధనములగు నుపయోగించు మార్గములను జాతీయవిద్య అలవలసి యున్నది. వరమానధి మనదేశము, మనజాతి, వీటి అభివృద్ధిలకు ప్రతి ప్రాంతపును ప్రకారముఖతనము మన ఆశయము. ప్రపంచ విజ్ఞానమంతయు నీ ఆదర్శమునంద్రికి తోడ్పడునట్లు చేయు విద్యయే జాతీయవిద్య. ప్రపంచసంపదలన్నియు, మన సామ్రాజ్యమునకు తోడ్పడునట్లు చేయుటయే మనజాతీయవిజయము. మన కాంతిసంజేతమును ప్రభువుల మంతయు నలందించునట్లు చేయుటయే మనజాతీయసామ్రాజ్యము.

ప్రభుత్వంలో, అన్నిగా ఉన్నవారికూ, ఎల్ల కాలములందు, వ్యక్తు లొకరితో నొకరినూ, జాతు లొకరితో నొకరినూ, పోరాడుచు, వీరిలో యెప్పుటి కలిసికలలలో నిలువగలవి మౌర్యమే (అతికి, యెప్పుటి గాంచు ననియు, మిగిలినవి నశించినవియు, ఇట్టి సంఘర్షణలవలననే, యుక్త కృత్తి విజయము చేతక, ప్రాంతదేశీయంతయు, జాతులన్నియును, విశ్వమంతయు, స్వాధీనమైన నీచ జీవనమునంద్రి, వికాలమైన యువారజీవనమునకు నడచుచున్న మనము తదితరవిధాంతము చెప్పుచున్నది. కాలక్రమమున భౌతికబలము నశించి, ఆర్థికబలము నెలచుచున్నది. భౌతికకర్మ లన్నిటిని, పదార్థముల కన్నిటిని ఆర్థికయోగ కర్త యనియు, నిలయ మనియు, చారిత్

రము శ్రీ పుత్రశాస్త్రముల నేనాంతులు గ్రహించియున్నాడు ఇట్టి ఆర్థిక శాస్త్రములేవలె. ప్రపంచమునకు, నిగ్రహములను కలుగుచున్నది విశేషములను కాంతి, సమర్థము, భౌతిక భావము సామ్రాజ్యము కలుగుచున్నది. కాని విశేష యంతయు నిగ్రహజనితమై నిగ్రహములమై యున్నది. స్వాధీన, క్రొత్తము, కాయము, అసాంకారము, వీరిలను కలుగు నిగ్రహ పోరాటము ఇది శ్రీ పుత్ర. సర్వదేవతలయందు, జాతులందు ఉన్న శ్రీ భావప్రకృతి. వీరి నిగ్రహములను జాతులుగాని వ్యక్తులుగాని కాంతియును లై భూమియొకేరులై యుండును. కాని ఇది కార్యక్రమమే కాదు. విశ్వకాంతి, విశ్వలయము నకు కనూకార్థము. ఒక చెంకపోరాటము. ఒక చెంకకాంతి జనగునునే యుండవలెను. కనుక ఈరెండిని నడుపుచుకొను తరగతు జాతీయవిద్య కలుగజేయవలెను.

స్కూలుప్రేమవరకు అనగా సామాన్య బాలురకు 14 సంవత్సరములవరకు చదువు విద్యలో సమస్తతేజముల సమస్త విషయములు ఆంధ్రములోనే నేర్పవలెను. విశేషసంగతులు నేర్పకొనుటకు అపియుట ఆంగ్లభాష (సూర్యించి భాషగను) హిందీభాష (ప్రాంత సామాన్య భాషగను) నేర్పవలెను. ఎప్పుటికైనను ప్రపంచములోని గొప్ప భాషల అన్నిటిని గుర్తెరిగి ఆయాభాషలలోని విజ్ఞానమును ఆంధ్రమునకు చేర్చు విద్యార్థులను కొద్దిమంది యుండి తీరవలెను. కాని కాలక్రమమున వి. ఎ. తరగతివరకు కూడ ఆంధ్రమునే నడవవచ్చును.

ఆంగ్లభాష జాతీయవిద్యలో ప్రస్తుత మొక అంశముగ నుండవలయు ననియే నా మార్పును.

వైద్యానములో స్కూలుప్రేమల తరగతిలోపల చెప్పవలసిని జాతీయవిద్యా విశేషములు తెల్పవలెను.

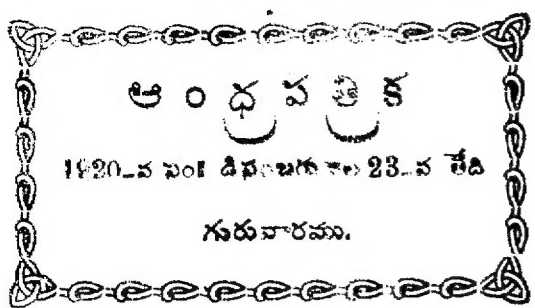
వారదాని విశ్వవిద్యాలయమునందు కృతసాహిత్య భాష, సేభూమి స్థాపించుటకు తీర్మానింపబడెను. గంగానది నుండి 7 అడుగులు లోతు, 100 అడుగులు వెడల్పు, ఒక మైలు పొడుగుగల కాలువను కళాలానిరణములోనికి క్రమముకు కూడ తీర్మానింపబడెను. ఈ కాలువ ఆక్రమించుభూమి కాశిమహారాజుగారు విశ్వవిద్యాలయమున కొనంగిరి. వీరినర రి ఫిపు ఇంజనీరు గు రాయ గంగారాంబహదరుగారు 2 లక్షల రూపాయలు విరాళము లొసంగిరి.

వైకాపాద శ్రీ పుత్ర పారంభ మహోత్సవము కాశిమహారాజుగారు జరిపిరి. వెండిపాఠలో కొంతమన్ను తీసివేసిరి. శత్రుకు మెన్నోగాను, కమిషనరుగారు ఇంకను అనేకమంది ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి. విద్యార్థులు కొందరు కొన్ని పాఠలతో మున్ను ఎత్తివేసిరి.

కుడితల మదనమోహన మూలకృష్ణగారు మహాముఖుగారికి ని, రాయ గంగారాంబహదరు గారికిని కందనములు నమర్పించి కృతసాహిత్య విద్య బోధనముల గురించి ప్రకటించుచు పురాణములనుండి నిదర్శనములను చూపిరి ఈపాఠంధి మహోత్సవగోవిందార్థమై విశ్వవిద్యాలయమునకు బహుళకాలము మూడుబడెను.

[illegible]

మద్రాసు కార్పొరేషను సభ

1919-20 వ సంవత్సరపు మద్రాసు కార్పొరేషను సభ వృత్తాంతమునందు, తీర్మానములు వచ్చి, మిగిలిన విశేషములను లంఠిక గావించుచు. క్రొత్త మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ చట్టము ననుసరించి, వలయు మార్పులు గావించబడినవి. వత్స కారణమున క్యాపిటల్ అకౌంట్ క్రింద రూ 517947-10-11 ను నిలువ యుండెను. సిటీ సప్లయ డ్రాయినేజీ నిమిత్తము, కార్పొరేషను సభకు ర అక్షలగ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి నొసంగిరి. రాయపేట వైద్యాలయ భవనములను పరిశీలనములను ప్రభుత్వమువారు గైకొనబడె, కార్పొరేషనుకు వారికి 375,000 రూపాయల నిచ్చిరి. నిలువతో గలసి రాబడి రూ 14,25,535-4-11 లయ్యెను. వ్యయము రూ 994,639-12-3 లయ్యెను. సంవత్సరాంతమున 428,895-5-8 రూపాయలు నిలువ యుండెను. ఆరోగ్యాధికారి యగు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారు సమర్పించెడి నివేదిక మెప్పుడును మిగుల వరస యోగ్యముగ నుండును. ఆర్థిక పరిస్థితులకును, ఆరోగ్య పరిస్థితులకును సన్నిహిత సంబంధము గలదని, రాఘవేంద్ర రావుగారి వాదము. చాలినంత ఆహారము లేక పోవుటచే, రోగముల సంఖ్యయు తన్మూలమున మరణముల సంఖ్యయు వృద్ధి యగుచున్నవి. నిజ కారణములను విడచివెట్టి, వై పూరితో నారోగ్యమును రక్షించుటకు సాధ్యపడదు. చెన్నపురిలో పాటకపు జనమునకు తగిన గృహవసతి లేకున్నది. గాలి వెలుతురులేని ప్రదేశములలో వీరు నివసించుచు, బాధల నొందుచున్నారు. పెద్దపరిశ్రమలను వగర రాజములలో నొకొల్పి, కనుల కేసెడివారి నందరను ఆ తోపులకు రప్పించుటచే నీ దుస్థితి ప్రబలమగును. వల్లెటూళ్ల యందు గాలి స్వేచ్ఛగ పీల్చుచు, కనుల కేసెడివారి నీ కష్టము లావరింపవు. మద్రాసు ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు, పరిస్థితులనుకొనించువరకు, డాక్టరు రాఘవేంద్ర రావుగారు శక్తివంచనలేక కృషి సలుపుచున్నారు. 1919-వ సంవత్సరమునందు, సంవత్సరములోపు పిల్లలలో, మరణము లధికముగ నుండెను. 60 ఏండ్లు వైబడినవారిలో గూడ మరణములు హెచ్చుగనే యుండెను. 1 సంవత్సరము మొదలు 5 సంవత్సరములవరకు వయస్సుగల పిల్లల మరణముల సంఖ్యయు విస్తారముగ నుండెను. శిశు సంరక్షణము నిమిత్తమును, ఆరోగ్య ప్రవర్ధనము నిమిత్తమును మద్రాసు కార్పొరేషనువారి తవలం బించిన ప్రతిక్రియ లనేకములు వివరింపబడినవి. ఆరోగ్య శాఖవారు తమ శక్తివంచనలేక పాటుపడుట, సంతోష ప్రదమే గాని, బాహ్య పరిస్థితులలో మార్పు గలుగనంతవరకు, వీరి ప్రయత్నములు ఫలప్రదము గాజాల వని తోచుచున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితులును, పారిశ్రామిక పద్ధతులును, ముందుగ మార్పుజెందుట అత్యవశ్యకము.

ఆ పటము, ఈ పటము

పెద్ద యాద్యోగములకు వేతనము లింకను హెచ్చించుటకు, వారు సంతసించుచున్నారు. సంస్కరణ శాసన ములులోనికి వచ్చిన నాటి నుండియు, క్రొత్త యాద్యోగములు స్వజాతబడినవి. ఒక వంక వీరి సంతోషము పెరుగుచుండ, నాన్ గెజటుకు ఆఫీసర్లు కుటుంబపోషణకు గావించు కొనలేక, మొరలిచుచున్నారు. వారి మొరలు గాలికి పోవుచున్నవి. వారిలో నశాంతి పెచ్చుపెరుగుచున్నది. రాజకీయ శాస్త్రాభ్యుదయముకొరకై, ప్రజల లిడవరకు సభలలో గూడుచు, తీర్మానముల గావించుచు కాలము గడపుచుండిరి. కాని లాభము లేదయ్యెను. వారికొక మొరలను విన్నపములను మాని, స్వసామర్థ్యముపై నాధారముచున్నారు. వారిలో నూతనవిశ్వాస మేర్పడుచున్నది. నాన్ గెజటుకు ఆఫీసర్లు ప్రభుత్వావస్థయందున్నారు. సభలను గావించి, తీర్మానముల బోవుచున్నారు. కాని ప్రయోజనము గలుగుటలేదు. వారయినను, ఆర్థికారవము జూపుచు, యాచనావృత్తిని విసర్జించి తమకే క్రితైతము ఆధారముచేసి, కార్యార్థ సిద్ధి బడయగలరు. సివిలు సర్వీసువారు, డియోగములను విసర్జించుటకు సయితము సిద్ధమై, మాంటా గూగారినుండి వరముల సన్నిటి బడిసిరి. తమ కర్తవ్యమును గూర్చి మా సలహా గోరెడి యాద్యోగములకు, సివిలు సర్వీసు యాద్యోగముల పైయము వనుకరింపుడని హితమునగడము స్వయం ప్రకాశమే సర్వాభివృద్ధికి మూలసాధనమని, యువదేశింపబడినది. ఆయువదేశము నాచరించు వారెల్లరును ధన్యులు.

ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల

ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల కింకను భవనములు చాలలేదట. అందుచే రసాయన శాస్త్రమును నేర్పుటకొరకు ప్రత్యేకముగ నొక భవనమును నిర్మించుచున్నారు. 1919-20 సంవత్సరమునందు 571 మంది విద్య నభ్యసించుచుండిరి. విద్యార్థులలో తంజావూరు మండలమువారి నేకులు గలరు. 14 మంది విద్యార్థినులు చదువుకొనుచుండిరి. మేరీ రాణీ కళాశాలనుండి 30 మంది విద్యార్థినులు ప్రత్యేకపు క్లాసులకు మాత్రము వచ్చుచుండిరి. ట్రైప్లి కేసులో విద్యార్థులకు వసతి గృహము నిర్మింపబడెను. విద్యార్థి శ్రమకాళము నుపయోగించక “వయస్సుమీరిన ఆడబంధువును, గారడీవాడు లోక్రిండితుండి కుంజీళ్లను తెప్పించినటుల, ఆకస్మికముగ దెప్పించిరి” అని కళాశాలాధ్యక్షులగు ఆలెన్ గారు తమ రిపోర్టులో వ్రాసిరి. ఈతనికి హిందూ కుటుంబపు కవిత్వత ఏయైన గోచరమగునా? హిందుస్త్రీలను వర్ణించుట తెట్టి సామ్య పదముల నీత దునియోగించెను! తమ వారి నొక వంక కళాశాలాధికారులు అవమాన పరుచుచుండ, వానియందు విద్య నభ్యసించుటకు ఆర్థికారవముగల విద్యార్థుల కివ్వముందునా? అట్టి కళాశాలలో విద్యనభ్యసించుట మానిన, భూమ్యా శాఖములు తలక్రిందగునని, మన ప్రముఖులు కొందరు గడ్గోలుపెట్టుట విదితముగ నుండును.

పార్కు ఫెయిరు

చెన్నపురియందు దీ సమయమున వ్యాధులు జలముగ నున్నవి. పార్కు ఫెయిరు మొదలగు తమాషాల నేర్పరుచుటచే ప్రజల నేకులు గుమిగూడుట లేటస్థించును. అందుచే వ్యాధులు మరింత ప్రబల మగును. నిన్న జరిగిన మద్రాసు కార్పొరేషనుసభలో, పార్కు ఫెయిరును నిలిపివేయవలయు

నని శ్రీ. న్యాసారావుగారు ఉపసాదించిరి. ఆరోగ్యాధికారి గూడ యిట్టి యభిప్రాయమునే వెల్లబుచ్చెను. వారికన్న నీవిషయమై నిర్ధారణ చేయుట తెక్కుడు ప్రామాణికులు లేరు. రా. బ. టి. రంగాచార్యులుగారు, ఈ సంవత్సరమున కప్పుడే ఏర్పాటులు జరుగుటచే ఇకముందు నుండియు కార్పొరేషను వారి యంగీకారము లేకుండ ఇట్టి వేడుకలను జరుపకూడదని, దెప్పిరి. తుద కీ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. ఆరోగ్యమెటుల పాడయినను, వేడుకలకు కొడువయుండదు.

మద్రాసు వైద్యకళాశాల

1919-20 సంవత్సరమునం దీ కళాశాలయందు 523 గురు విద్యార్థులు వైద్య విద్య నభ్యసించుచుండిరి. అన్ని విశేషాలలోను 100 కి 43 మంది కృతార్థులయిరి. 47 మంది స్త్రీలు చదువుకొనుచుండిరి. మద్రాసునకు పిమ్మట, విద్యార్థుల నేకులు వచ్చి తీరమునుండి వచ్చి విద్య నభ్యసించుచున్నారు. విద్యార్థులలో తీరువామ్మూరునుండి 50 మందియు, ములూరునుండి 44 మందియు, కొచ్చిరునుండి 37 మందియు వచ్చినవారు గలరు. విద్యార్థులలో 228 మంది బ్రాహ్మణులును, 102 మంది బ్రాహ్మజేతరులును, గలరు. పంటి చికిత్సకు నేర్పుటకు, వృత్తేక పాఠశాల నొకదానిని నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారి వారిచించుచున్నటుల, ప్రచురింపబడినది.

క్రికెటు లగు దివాకర్ల తిరుపతిశాస్త్రిగారు

వీరి మరణమునకు ఆంధ్రదేశ మంతయు వగచుచున్నదనుటకు, పలుతావుల జరిగె సభలే తారా-ణములు. వీరియేక, ఆంధ్రులకు గల గౌరవభావ మీసభల మూలమున వ్యక్తమగుచున్నది. లక్ష్మీ సర్వస్వతు లేక ప్రదేశమున గూడుట యుదు. తిరుపతిశాస్త్రిగారు కవిత్వ సంపద నార్జించి, దానిని ఆంధ్రులకు వెదజల్లిరి గాని, విహిక సంపద నార్జించలేదు. చనిపోవునకి వారికి నలుగురు కుమారులు గలరు. వారి గౌరవార్థము ఆంధ్రు లెట్టి స్మరణదిన్నామును నెలకొల్పినను, వారి కీర్తి శాశ్వతముగ విలసిల్లునటులను, వారి కుటుంబమున తెట్టి కొరంత గలుగ గుండునటులను ఏర్పాటుజేయుట భావ్యమని, సూచించుచున్నారము.

చింకానా తోటలు

ఈ తోటలు నీలగిరులలో విశేషముగ బెరుగును. ఇందలి చెట్లనుండియే క్విసయిను తయారగుచున్నది. ఈ శాఖవారు కానీ పొట్లముల నమ్ముట మానివైదిరి. ఇకముందు మద్రాసు జయిలు సూకరింబుడెంటు గారిచే నివి తయారుజేయబడి వంచివెట్టబడును. ప్రభుత్వమున కీ శాఖవలన లాభము చేకూరుచున్నది. 1919-20 సంవత్సరమున రాబడి రు 1092377-6-9 లు, వ్యయము, రు 508717-3-3 లు. లాభము రు 583660-3-6 లు. ఈతోటలందు దీకటేలిను విస్తారముగ బెరుగుననియు, హిందూదేశపు అక్కరల కంతకును ఈతోటలు సప్లముజేయగలవనియు, తెల్పబడినది. జాలపును గూడ విశేషముగ తయారుజేయుటకు, ప్రయత్నము జరుగుచున్నది.

తారతమ్యము

లండనులో ధనికులు ధనముతో తులదూగుచు, యిచ్చ వచ్చిన విధమున సొమ్మును ఖర్చు పెట్టుచు అఖండభోగ మనుభవించుచుండ, బీదలు కనిపాటలు లేక అల్లాడుచున్నారని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. సాశ్చార్య దేశములలో, పారి

శ్రామిక విధానమున కిది ఫలితము. దీనినే మన దేశములో వ్యాపింపజేయుటకు విశ్వప్రయత్నములు గావింపబడుచున్నవి. అది కొనసాగుచో, ఇక్కడ గూడ బీదలు మరింత దరిద్రులయ్యెదరు. ధనవంతులకు ధన మింకను నెక్కుడగ చేయరును. ఇందువలన దేశమునకు లాభమో నష్టమో, మన విద్యార్థులు కనిపెట్టవలయును.

వాణిజ్య ప్రతిష్ఠాపనము

1918 సంవత్సరమున లా కాలేజీ భవనము నందు, వాణిజ్య పాఠశాలయొక్కటి స్థాపింపబడెను. ఆదిట్ల వృత్తికిని, వాణిజ్య కరీకులకును విద్యార్థులను తయారుజేయుట, ఈ ప్రతిష్ఠాపనయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. దీనికి దండేకారుగా రధ్యతులుగ నున్నారు. 1919-20 సంవత్సరమున 89 మంది దరఖాస్తుల బంకుగ, 55 మంది చేర్చుకొనబడిరి. టెక్నికలు కరీకులకు, విద్యార్థుల నేకులు వెదిలిరి. కొందరు విద్యార్థులకు వర్తిక సంఘములవారు ఉద్యోగముల నిచ్చిరి. ప్రథమ సంవత్సర నివేదిక ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదని డైరెక్టరుగారు వ్రాయుచున్నారు.

దత్తమండల కళాశాల

1919-20 వ సంవత్సరమునందు 146 మంది విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుచుండిరి. వీరిలో 114 మంది బ్రాహ్మణులు. 28 మంది బ్రాహ్మణేతరులు. విద్యార్థులలో అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు మండలముల వారు హెచ్చుగ నున్నారు. కరీకుఫలితములు సంత్రిప్తి కరముగ లేవు. వ్యాయామములో విద్యార్థులెక్కుడు శ్రద్ధవహించినట్లు నివేదిక నూచించుచున్నది. కళాశాలాసారస్వత సంఘమువత్తమున, 20 ఫథలు జరిగెను. విద్యార్థులు బృహన్నలనాటకమును ప్రదర్శించిరి.

క్రొత్తసంఘము

చెన్నరాజధానిలో సూతన పార్శ్వశ్రామిక సంఘము నొకదానిని నెలకొల్పుటకు, సభాయితులగు గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. సర్ జర్నాద్ద హంటర్, నైమండ్సు, బుచాన్, మాస్మియర్, ఫర్ పి. నికొను, సర్ పి. త్యాగరాజు శెట్టి, ఇరహీం సేటు, జమాల్ మహమ్మద్, తిరుమల పిళ్ల, రా. బ. టి. రంగాచార్యులు, దోర్నకలు బిష్ణుపుగార్లు ఈ సంఘమున సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. క్రొత్తసంఘముల కెట్టి గొడువ గనుపించలేదు. రోజుకొక్కటి నొప్పున యుద్భవించుచున్నది. ఫలితమునందు మాత్రము మార్పుగలుగుట లేదు.

బాయిలర్లు

1919-20 వ సంవత్సరమున 1533 బాయిలర్లు కరిక్షింపబడినవి. 1282 బాయిలర్లకు లైసెన్సు లియబడెను. 34 టీకి లైసెన్సులు నిరాకరింపబడెను. చెన్నరాజధాని సరిహద్దులకు వెలులల బెంగళూరునందలి బాయిలర్ల నొకదానిని, పార్లడిపర్లమెంటుకు సంబంధించిన 8 బాయిలర్లను, కాలవలపై నడచెడి స్టీమరులకు సంబంధిన 24 బాయిలర్లను, ఈ శాఖవారు తీసుకొనిరి. ఈ శాఖకు వ్యయమున కన్న రాజడి రూ 5253 ల వరకు అధిక మయ్యెను. ఈ కని లాభకరమే గద.

యుద్ధవ్యయము

కామన్సునలో బెన్ గారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుచు, యుద్ధమునందు మూడుకోట్ల మందికి ద్వైలు తగిలెననియు, 90 లక్షలమంది చనిపోయి

రనియు, 5 కోట్ల సవరనులు ప్రత్యక్షముగను, 6 కోట్ల 70 లక్షల సవరనులు కరోక్షముగను వ్యయమయ్యెననియు, లాయరు బార్జిగారు చెప్పిరి. ఫలిత మేమి? యుద్ధమునకు పూర్వమున కన్న పియ్యనే ప్రపంచసంతోష మధిక మయినది. వివిధభాషలును మరియుక సమయమునకు సిద్ధపడుచున్నవి.

మద్రాసు పట్టణనిర్మాణసంఘము

మద్రాసు పట్టణమున గృహనాపతిని పెంపొందజేయుట, ప్రస్తుత నొక దానిని ప్రభుత్వమువారు స్థాపించుచున్నాను. బొంబాయిలో నిట్టి సంఘము కని శేయుచున్నది అట్టి పద్ధతిని మద్రాసులో గూడ నెరవేరింప వలయునని యుద్దేశించబడుచున్నది. దీనినందు 14 మంది సభ్యులుందురు. ఆ వివరముల వేరొకచో ప్రచురింపబడినవి. చెన్నపురి విశాలి భాగములలో గూడ గృహముల నిర్మించువ మము యోచించబడును.

మితవాదుల సభ

ఈ సభ, చెన్ననగరమునందు జరుగును. మొట్టమొదలు అధ్యక్షులుగ నియమితులయిన చిరుకలాల నీతాల్ వాడ్ గారికి బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వపదవి లభించెను. వారికి పిమ్మట నియమితులయిన, చింతామణి గారికి సంయుక్త రాష్ట్రములలో మంత్రి పదవి లభించెను. ఈ సభలో జేరుటకు, మంచి యాకరణము గలుగుట లేదా?

ఫోర్టు నెంటు జార్జి గెజెటు

న్యాయశాఖ.

మధురలో ఆర్టింగు డిస్ట్రిక్టు నెవన్సు జడ్జి గారు పామర్ కాన్వెన్యే ట్రైబునల్ బాండ్ గారు మదరాసు ఫిన్ (నెవ్ డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగా మార్పబడి.

డికెంబరు 23 వ తేదీనాడు పాన్ బాల్స్ కాన్వెన్యే బాండ్ గారు ఎడ్మిస్ట్రేటరు జరణు అందు అఫీషియల్ (డిస్ట్రిక్టు) నియమింపబడిరి.

అప్పాపు ఎమర్జెన్సీ కార్యకర్తల పొంబోట రిజిస్ట్రేటరు అఫీషియల్ నెన్ గా నియమింపబడిరి. గుత్తా వెంకయ్య గారు కృష్ణాజిల్లా యేలాడ తెంచి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

కడప గాంధీజిల్లా జరణు అఫీషియల్ సీయిం అఫ్ గాంధీజిల్లాగా మార్పబడి. సర్వీసానందం కరణు గారు 18 వ నంబరుండి అఫీషియల్ అఫ్ గాంధీజిల్లాగా నియమింపబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు జిబాదు మున్నేనుభాషాసాహాయు బహదూరు కృష్ణజిల్లా జరణు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరు గా నియమింపబడిరి. ఆర్. నుబ్బయ్యగారు గాంధీ నెవ్ మంబూ చేతబడి.

కాల్ అందు డ్యూటీలో డిపార్టుమెంటు.

రామసాహెబు యన్ యన్. వి. రాజాచారిగారు, జహమ్మను యాకర్ అరీసాహెబు బహదూరుగారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

క్రీ. గాంధీ వెంకటాచయ్య అప్పారావు బహదూరు గారు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సి. వెంకటరెడ్డిగారు విశాఖజిల్లా లాయర్ బోర్డు అధ్యక్షులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా. వారు డికెంబరు 22 వ తేదీ నుండి యా కడపకి వసించురు.

జేండు పీకరును గారు పాలకోలు మ్యునిసిపాలిటీ కమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

గంబాంజిల్లా ఫిర్రుకూర్ లాయర్ బోర్డునకు ముక్తేశ్వర రిక్వెస్టాఫాన్ మహాకయ్యగారు అధ్యక్షులుగ ఎవ్ గాంధీజిల్లా. వారు డికెంబరు 22 వ తేదీనుండి ఆ కడపకి వసించురు.

ప్రకటన.

గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురము లాయర్ బోర్డు సభ్యులకు తమ అధ్యక్షుల నెవ్ గాంధీజిల్లా అధికార మియ్యబడెను. జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులు ప్రకటనయు.

క్రొత్తగ వర్సిడి రామచంద్రపురము లాయర్ బోర్డునకు గన్న వెంకటసుబ్బారాయుడు, మండు వీరన్నగారు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

పెద్దాపురము లాయర్ బోర్డునకు తాంకం వెంకయ్య, కరువుల తమ్మయ్యగారు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

రామచంద్రపురము లాయర్ బోర్డునకు సర్పిలుట్ల చిలుకూరి శేషగిరిరావు, చెట్టూరు వెంకట సరసింహం గారు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

క్రొత్తగ వర్సిడి రామచంద్రపురము లాయర్ బోర్డునకు సర్పిలుట్ల చార్లంపుడి రామిరెడ్డిగారు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

జమ్మలమడుగు లాయర్ బోర్డునకు వి. కనకరావు వి. ఎ. గారిని కడపజిల్లా బోర్డుసభ్యునిగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

జి. నుబ్బయ్యగారు గుంటూరు లాయర్ బోర్డు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

సంద్యాల లాయర్ బోర్డునకు కాడరాబాదు సరసింగ రావుగారిని కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నెవ్ గాంధీజిల్లా.

విద్యశాఖ.

పాల్వూరు ఛార్జుకు పాన్వెన్యే గారు నైమంబు టీచర్స్ కాలేజీ నైమంబుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ వి. కండకరావు యన్. వి. యన్. గారు మదరాసు మెడికల్ కాలేజీ ఎనాటమి ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ సి. యన్. గంపతిఅయ్యరు. యల్. యన్. యన్. గారు, మదరాసు శీత వైద్యశాలలో శీతశిక్ష ప్రైనింగుకు మూడు మాసములు నియమింపబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ జి. యల్. కాంతారావు యల్. యన్. యన్. కంగోలూ పూర్వపు టువ్యోగమునకు బదిలీ చేయబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ యన్. మాధవాచారి యల్. యన్. యన్. గారు తెనాలిలో పూర్వపు టువ్యోగమునకు బదిలీ చేయబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ వి. తిరుమలరావు యల్. యన్. యన్. గారు, గోదావరి డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండు కానెటరీ అఫీషియల్ అఫీషియల్ నియమింపబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ మహమ్మదు అబ్దుల్ కాదిక్ యల్. యన్. యన్. గారు, రాయపురం మెడికల్ స్కూలు లెక్చరరుగా మార్పబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ కె. గోపాలరావు యల్. యన్. యన్. గారు, చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండు కానెటరీ అఫీషియల్ అఫీషియల్ నియమింపబడిరి.

సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ కాంతనక్కిన్ నల్లే యల్. యన్. యన్. రణుకోండ మెడికల్ ఇన్స్టిట్యూషన్ చార్జి నియమింపబడిరి.

పెంపరటి సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ వి. యన్. రామచంద్రన్ యల్. యన్. యన్. గారు, కడప డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండు కానెటరీ అఫీషియల్ గారి సానెటరీ అఫీషియల్ నియమింపబడిరి.

పెంపరటి సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ యన్. కృష్ణ సానాయి యల్. యన్. యన్. గారు, విశాఖజిల్లా డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండు కానెటరీ అఫీషియల్ నియమింపబడిరి.

పెంపరటి సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ ఇ. ఎ. వి. గాను యల్. యన్. యన్. గారు గూడలూరు బోర్డరు అండు పాలీటెక్నిక్ నకు నియమింపబడిరి.

పెంపరటి సివిలు అఫీషియల్ సర్జన్ యన్. జి. మసీలా మని యల్. యన్. యన్. గారు కడప డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండు కానెటరీ అఫీషియల్ గారి సానెటరీ అఫీషియల్ నియమింపబడిరి. సి. ఎ. కిరరామన్ యల్. యన్. యన్. గారు మదరాసు ఎడ్యుకేషన్ VII టుబర్ బ్యూరోనిన్ హాస్పిటలునకు నియమింపబడిరి. డికెంబరు 1.వ తేదీనుండి రెండు సంవత్సరముల వరకు పీరిచ్చట నుండురు.

విదేశ తంత్రవార్తలు

(నైటరు వీక్షణి)

ఇండియాలోనున్న ఆంగ్లేయుల నేరస్తులు గారట

లండను, డిసెంబరు 11:— నడుమనేల ఓడ్యంతుల గార ట్రెన్సువల్ కి కొకతప్ప ప్రాయము నందులో కట్టిన గార భారతదేశములోనున్న ఆంగ్లేయులను గూర్చి ప్రాసిన లేఖలో నున్నంతయును నిరాధారము అని చెప్పుచున్నార. హిందూదేశములో జరుగుచున్న విప్లవమును రాజకీయములను యూరప్తదేశముల విప్లవముల నుద్దేశమున గాదని యెంతో అనిరి అయినచెప్పుచున్నాడు. యూరప్తదేశముల భారతీయులను నిండునుట తమ విధిగా చేయుచున్నారను మాట గొప్ప తప్పని మీరింతిచ్చిపోయెను. తంజావూరులో జాతీయ మద్యముత్రవేతనపుడు అందరిని ఏకదృష్టితో చూచిన యూరోపియనుల కంట కృపావహము కొనియాడవలయు నని మీర చెప్పుచున్నాడు. మీ జోక్యదాని బట్టియే కట్టిన గార చెప్పిన దంతయు నిరాధార మని చెప్పుచున్నాడు. హిందూదేశములోనున్న ఆంగ్లేయులను గూర్చియును గాని తత్వముద్రావల నదవినట్లయిన వారిని అదవినేమనలే ననియు, దుష్ప్రవర్తనలనుగూడ యూరోపియనుల బహిష్కరించిన లాభములేదనియు, రాజకీయములకు క్షింతచేడగా రక్షించుటయేగాక గాంధీమహాత్మునితో పురోగమమున జాతీయ మద్యముత్రవేతనపుడు యూరోపియనులనుగూడ రక్షించవలయునని మీర చెప్పిరి.

లండను, డిసెంబరు 15:— అర్జెంటైను ప్రతినిధి యగు సెనెట పిరెడెసుగారు లండనుకువచ్చి లార్డు కర్జునుగారిని పిలిచి వాటిలో అర్జెంటైను కమిషియన్లు సంఘమున వదలివేసి జాతీయమితిలో నొకటియని వ్యక్తపరచిరి. ఈ సంఘము తనొకడక మాడినపుడు అర్జెంటైను విషయము పూర్తిగ తరిమివేయవలయును. అప్పుడు వారు తక్కిన రాజ్యములతో రాటు జాతీయమితిలో స్థానమును కోరదరకు.

కర్నూలు కుమారుల కోరుట.

తైమి, డిసెంబరు 16:— కర్నూలులో మిత్రమండలి వారు నాదికలకు నవంబరు 19 వ తేదీన జరిగిన అసెంబ్లీయలకు, విశేషాంగములిగాక అంతర్జాతీయనాకా సంఘాధ్యక్షులకు మిక్కిలి నొచ్చుకొనుట తమ సానుభూతిని తెలిపిరి. తప్పియు క్షింతచేసుకుందురనియును, చెడిపోయినవారికి 20,000 మార్కుల నిచ్చెద మనియు (వెసిడెంటుగారు వాగ్దానము చేసిరి.

లండను, డిసెంబరు 20:— కాంప్టెన్సెగారు మరల కారెంటు సింధుకాపునందు రైలు బండిమీద యేధెప్పులో దిగగానే యొక్కటి ప్రజలంతయును తమతమ సుఖోదముల బట్టలేక గారైలు బండి బ్రాభ్రమింపడకు ప్రక్కలకుండును గుంతులు గూడిరి. వీధులలో అతిపెట్టు కొమ్ములను త్రొక్కుచు, నేల కొరికి యెరరకట్టులునునుండి వచ్చిన జనులు, అనుగోచముచున్నారు. కరాక్రమముగారు వచ్చుచున్నాడని, కేకలు చేయుచు తమ సంతోషముల తెలియిచ్చిరి. అనేకవిధములగు మందుసామానులు కాల్చబడెను. గృహములను ఆవరణములు బహువిధముగ నలంకరింపబడెను. అందరియొక్క దృష్టులును రాజగారివైపుకే సగుడ్పబడియుండెను.

బ్రిటిషువ్యాంకు నెత్తివేయుట

లండను, డిసెంబరు 20:— ప్రేమబోధు వారిట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఫాలోవ్యాంకు వ్యవహారము చేయబడుటకు, ఎన్నియోశంకర్షణలనుండియు నష్టము సంభవించుచుండుననియు, నిర్వహణము వారులేదందులయొ కారణములు. క్రమశిల్పి అధిక విషయ నిధినివలన వాని నెత్తివేయలేదు. ఇంతటి కీ వ్యాంకు మునుముల నిచ్చుచుండెను. 4 వేల మంది సంతుదారులు దానిలో చేరిరి. క్రైస్తులు వీపాజియులను క్రమము 848842 సావరణము.

ఫ్రాన్సు వ్యాంకును మూసివేయగనే దాని నేనేటికిని దైర్ఘ్యము, ఆడిటులలో నొకని పోలికగాక అర్జెంటైను. ఇది యంతవైద్యవ్యాంకు కాదు. గాని కాకపోయినను కిచ్చును నందుకులలో నిష్కారము ఎన్నియోశంకరులకు ప్రజలు ముఖ్యులు. వీపాజియుల తేదీనక్షిప్తము చాలమంది ఆఫీసు చుట్టు మూగి ముఖించుచున్నాడు.

రుష్యాలో వ్యాపారము.

లండను, డిసెంబరు 21:— (రిజిస్ట్రారు, రుష్యాలో వ్యాపారము తేలికపడచు ననుకొనిన సంకతి నిర్ణయమయెను. నర్ రాబర్డు వారసుగారు ప్రాసినగారితో నిష్పాటికము ముచ్చటించుచు, (రిజిస్ట్రారు యొకను కొన్ని రాజ్యాంగవిషయాలకన్యాయుల నిచ్చుటకు ఒక్కకొనకుండుటచే వీరిని రుష్యాలోకి వ్యాపారములలో సామ్యత యుండవని చెప్పిరి. లాయరు వార్టీ ప్రాసినగారిని నేడు నందరించెదరు.

మరింతనుసాన టిప్సెరీవర్డు సెక యుద్ధమునకి 40 మంది వాలంటీయుల వట్టుబడినయొ 10 మంది చంపబడి రినియు, చాలమందికి గాయములు కలిగినయొ, 3 మంది సిపాయిలు చంపబడి రినియు, తెలియుచున్నది.

స్పెయినులో యెల్క నుజుగ ప్రస్తుతపు కాన్సర్వేటివు గవర్న వెంటువారికే యెక్కువ వోటువచ్చివని తెలియుచున్నది.

కనిలేనివారి విషయమై అలోచించుటకు లార్డు వెంటు చేరియున్నారు (10 వ నోక వాటిబ్యునంఘమును, మంత్రివర్గము వారెవరుచున్నా రని తెలియుచున్నది.

మెమబరావ్యాంకులో భూకంఠము సంభవించి 150 గురు జనులు మరణించినట్లు తెలియుచున్నది.

పూర్వమునని ఇటలీ నైన్యములు

రోమ, డిసెంబరు 21:— పూర్వముచుట్టు నున్న ఇటలీ నైన్యముల ముఖ్యసేనాని కేప్లెగ్గి యాగారు నిన్న సాయంత్రము డి అప్పండియో నేనాని కొక "అర్చిమేటు" నంపిరి. పూర్వములోనున్నది. అప్పండియో నేనాని నైన్యము లన్నిటిని విడదలచి ఇద్దరంపివేయవలయునని వారు కోరిరి. అర్చి, వెల్గియాద్వీపములకు విడదలపెట్టువలసిన దని గూడ వారు కోరిరి. పూర్వములోనున్న ఇటలీ యుద్ధసామగ్రి నిర్మించవలసిన దనిగూడ వారు కోరిరి.

భారతీయుల కిచ్చు పింఛను

లండను, డిసెంబరు 20:— కల్లిక్ న్యూస్ కమిషనువారు 1918 వ సంవత్సరం 28 వ జూలై తేదీనగాయకు ప్రభుత్వోత్సాగముల నిర్వహించువార జాలించుకొనవార లుట నెట్టుకవెన్న నుల నిచ్చుటకు తేదీన యేర్పాటును మాంపే న్యూగారు ఒక్కకొనుట ననుంజనముగ తేదీని పూర్ణమెంటు సభ్యులగు లెన్సులుగారు ట్రెన్సువల్ కి ప్రాయమున్నారు. 1918 వ సంవత్సరములో వాతేదీమండియో యెక్కువ పించనల నిచ్చుటకు తేదీన యంగీకారము అవ్యాంకునని మీరింతిచ్చిపోయెను.

కర్నూలు ఏక్కినుగారు నిందార్తులు గారు

లండను, డిసెంబరు 20:— కామన్సునభలో (లింగ్ లెన రలు వేటిప్రాపుగారి (కర్నూర్తర మిచ్చుచు, తూర్పుఅఫ్రికా యుద్ధములో టూంగావర్డు జరిగిన యజ్ఞాగ్రతక్త కర్నూలుయేట్టి నుగారు నిందార్తులు గానట్లుగా యుద్ధకార్యాలనుమానాద విచారింపి కనుగొనివారని మాంపేన్యూగారు చెప్పిరి. కర్నూలు యేట్టినుగారికి నష్టపోవర మిచ్చుటకు మాంపేన్యూగారు ఆలోచించుచున్నార.

కాన్సెన్సుగారు గ్రీసునుకు తిరిగివచ్చుట.

లండను, డిసెంబరు 17:— కాంప్టెన్సెయిను రాజుగారు గ్రీసుదేశముల కొక క్రాంతివార్త నిచ్చుచు తమ బహిష్కార నుగూర్చి విషయమును గవరచిరి. ప్రజలంతయు నేకగ్రీకులగు మరల నాయకులే రాజుగా గోరుటవలన వాయనక్రాంతిగాక చెప్పివలసి ప్రజలకు రాజావైకుండు ప్రేమయొ యాయన బలమని శ్మస్తమగుచున్నది. తమయొక్క తీవ్రమంతయు నికమిద కాంతి వెల్గియుటకై రాజనిధుల ననునకుండుట యందున, నైన్యసహాయముతో విశేషములందు గ్రీకువారల గౌరవము నెల్గియుండుండును పొట్టువేడెద మని కాంప్టెన్సెయినుగారు చెప్పుచున్నాడు.

ఇటీవలి జనాభా లెక్కలను బట్టి జనాభాలో 560 లక్షల జనులున్నట్లు తేలివది. అనుకొనినసంకల్పే 25 లక్షలు తగ్గినది. (10 వటి సంవత్సరము ఇష్టుయంబావలన 4 లక్షల జనులు నశించెను.

బాపానువ్యాంకు సొమ్మునీయకుండుట

లండను, డిసెంబరు 20:— బొక్సియో అధికారు లిట్లాక్ రంతి నంపిరి:— వ్యవసాయ పారిశ్రామికపు వ్యాంకు ఎటకీని దల్పియున్నది. ఇందువలన వ్యవసారికలకు ఉత్సాహము చాలవలసి తగ్గిపోవుచున్నది. అంతియొగాక వెండి, క్రొత్తి వియ్యము మొదలగువాటికి భరణ తగ్గిపోవుచున్నది. చక్కెర వ్యాపారము మందగించుట, ఎగుమతుల వ్యాపార మాగిపోవుట, విశేషముల బాగా భరణ క్రమములనుగ నుండుట ఈ కారణము లన్నిటివలన నగదు బహుళతానివారికి చాల భయము గలుగుచున్నది.

బ్రిటిషువారి టంక తాత.

లండను, డిసెంబరు 20:— కామన్సునభలో హేంకాట్ గారికి క్రమశిక్షర మిచ్చుచు శిక్షలుగూర్చి గాట్టు చెప్పిరి:— 1920 వ సంవత్సరములో టంకకాలవారు 2 లక్షల పౌండ్లను వెండిని కరగించి వాడెములను చేసిరి. 5 లక్షల పౌండ్లను వెండిని కొని పరకములను చేసిరి.

బ్రిటిషునావల నిర్మాణము.

లండను, డిసెంబరు 20:— కామన్సునభలో నర్ (ఫెడె రిక్ట హేలుగారిట్లు మాంపిరి:— కొత్తగా నిర్మించవలసిన నావికాకార్యక్రమమును గూర్చి అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములతోడను, బాపానుతోడను చర్చించి మరియు నేటియొ తీర్మానము చేయవలయును. దేశరక్షణమున కర్తవ్యమగు మగు నన్నియోదలను మాత్రమే నిర్మించ నిర్వయించి వీలయినంత విశేషముగ నావికాశక్తియును తగ్గించుటకై క్రమశిక్షమునా ట్టు చేయవలయుచున్నాడు. ఇంపీరియల్ డిఫెన్సు కమిటీవారి సంకతి వాలోచించెదరని లాయరు వార్టీ గారు నమ్ముచుకొనిరి.

వనోమురూలు బిల్లు సవరణలు.

లండను, డిసెంబరు 20:— మిడ్లెస్ సభ్యులుగా రుక పాడించిన తీర్మాన మోడిపోవుటకు బట్టి వనోమురూలు బిల్లు ఈ మారు ప్రభుత్వసభవారివలన అంగీకృతము కావచ్చునని తోచుచున్నది. ఫాస్టులగా రుకపాడించిన సవరణ నహితముగ ప్రజల సభవారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము సభవారు గూడ నమ్ములిందిరి.

యొద్దవ్యయము

లండను, డిసెంబరు 20:— కామన్సు నభలో డిగ్లీ లెన్సుగారికి క్రమశిక్షరమిచ్చుచు లాయరు వార్టీ గారిట్లు చెప్పిరి. యొద్దముతలన 8 కొట్ల జనులకు దెబ్బలుకలిగినవి. 90 లక్షలకుండు నైనులు మరణించిరి. 5000 కొట్ల సావరణల భయము క్రమశిక్షముగను, 670 లక్షల సావరణలు కరోక్షము గను వ్యయమైంది.

నెల్లూరు ఆంధ్ర సభవారు

ఈసభ ఉపాధ్యక్షులును బుదరు నోబిల్ కాలేజిలో ప్రాఫెస రగు ముత్తరాజు - సుబ్బారావు వంతులు ఎమ్. ఏ., గారిచే రచించబడిన

శ్రీ కృష్ణ తులాభారము

ఈనెల 25 వ తేది శనివారము రాత్రి 9-30 లకు పురసాధమున ప్రదర్శింతురు.

500 టిక్కెట్లుమాత్రమే అమ్మకమునకు నిధ్యముగా నున్నది.

హిందూస్థానిపాట.

హైదరాబాదునివాసు, తిరువాన్కూరు, కొచ్చి ఇండోర్, తేవాన్ మహారాజావార్తకర్త, నిలోత్త గవర్నరు గారికర్తన మురియు అనేకులకర్త బంగారు క్రక తరకములు బహుమానము పొందిన

సి. సరస్వతి వాయివలన

హిందూస్థాని పాటకర్తరీ ఈనెల 24-వ తేది శుక్ర వారము రాత్రి 9-30 గంటలకు గోఖేలహాలునందు జరుగును. అదివను ఉరుగు, హిందీ, కన్న యన, గుజరాతీ, సంస్కృతము పాటలను వివచ్చును.

టిక్కెట్లు: రూ 3, 2, 1, అ 8.

ఎర్రబాటెట్టిసిధి 25. నెంబరు గల, యిండిలో దొరకను.

నైపుణ్యమునందు అధికారులుగ పికప్పుదున్న వారి నందు
 18వ లేదే కలకల్రాయుడుచరిగెను. అసందర్భమున రెడ్డి నెంటు
 ఇది విడుదలగారిట్లు చెప్పిరి:— ఇంగ్లీషువారి ఇంటియాజేక
 పరిపాలనము ప్రాచీనమిది చక్రవర్తి దొక గొప్పవిషయము.
 ఈ గొప్ప సామ్రాజ్యము అంతరించవలయునని ప్రయత్నములు
 జరుగుచున్నప్పుడు యువ మగ్గధ తహింసయందుకు యుక్తము
 కాదు మాంపేగుగాన పేరుకుమాత్రమే అంగ్లేయుడు. నిదర్శ
 నములకు గనుసంకతుడు. రసరత్నములకు రస ఉద్యోగులచే మోపు

చుండును. అట్టి మాంసేగుగారి స్నేహితులగు గాంధీగారు జాతీయమైన ధారావంతమగు తమ ఉద్యమమును తేజవంతముగా నడుపుచున్నారని వీరి ఫల మనుభవించువారు మనము భావి మాంసేగుగారుకాదు. మన మారణశత్రు యుక్తముకాదు.

మేము జైసర్కర్ తల్లిబుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. మనలో అనేకము సేనలుంటున్నవని నమోదును వచ్చినప్పుడు తేజమును రక్షించుట పట్టుకొనడము. తేజ గంభీరమున కల్లత్తుడు నుండియు వెలువడలేదు.

ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయము.

ప్రారంభ మహోత్సవము.

ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయపు వైసు ఛాన్సలరు మహాశాసన రాజాగారు విశ్వవిద్యాలయ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుపుటకై యానెల 18 వ తేదీ ఆంగ్ల కలెండరు ప్రారంభ మహోత్సవము 17 వ తేదీ జరిగెను. గోకులద్వారా ఉపాధ్యక్షులు విద్యార్థులు రాజాగారి స్వాగత మొనరించి 900 మంది అతిథులు 700 మంది విద్యార్థులు ప్రార్థనాసభను సమావేశమైరి. శ్రీవైకుంఠస్వామిగారు గౌరవస్థాన మధినింపిరి. కొర్రానుండి కొన్ని భాగములు వచ్చినవారు. ఆయనలగు నైపుణ్యములను మహాశాసన రాజాగారు మహమ్మదీయ విద్యార్థులను గురించి మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వమువారు లక్ష రూపాయలు గ్రాంటు ఇచ్చెదరని సభ్యులకు ఆశ్చర్యము తెలియజెప్పిరి.

వైసు (వెనెంటు)గారు ఉత్తరప్రదేశమును, వెయిమూరు హిందూగారు కెయ్యరప్రదేశమును విరాళ మొనరించిరి. ఈ ప్రారంభోత్సవ సందర్భమున కలెండరుగారు వైకుంఠస్వామిగారు, విద్యార్థులు ఉపాధ్యక్షులు మున్నగునందఱును నామించుకొనిరి. అనేక మంది అంగ్లేయు ప్రముఖులు కూడ విందులకు వచ్చి యుండిరి.

రంగుల వార్తలు.

రంగుల మొయిలపల్లి గ్రామమున 2 మానవులు, సంపాదకులకు కమానులు సామ్యుత్తు విధించబడెను. వీరి అపేక్షించెడిది. 5000 రూపాయల వామినువైన విడుదల చేయబడినది.

విద్యార్థుల పాఠశాలలందు చేరు గడువు జనవరి 5 వ తేదీకి ముగియబడినది.

ఆదివారమునాడు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకై ఏర్పాటులు గావించుటకై సభ జరిగెను. రిలక్షుల విరాళములు వాగ్దానము చేయబడెను.

ఇంటి అద్దెలకు గాను నూటికి 15 రూపాయలు చొప్పున అంతస్తు ఇంకలయినవి కొడుకు రంగుల (కభుత్వోద్యోగులు) కభుత్వమువారికి అర్హమనిరి.

కభుత్వారగ్యముల సలహాకై సిల్కను యిండికలె చట్టవిద్యుత్తులు గావించుటకు కభుత్వమువారు ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారు.

విద్యార్థుల సమ్మె ఇంకను అంత మొదలలేదు.

నాణ్యకాల అధికారము లంగీకరించుచు రిక్షా వాండ్రు వనియందు చేరిరి.

సెంటుపాన్సు అంగ్ల వర్సాకులకు పాఠశాల తెరవబడినది. నూటికి 30 మంది చొప్పున విద్యార్థులు పాఠశాల యందు చేరిరి.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు అనేకము ఉత్సాహముతో సహాయము చేయుచున్నారు.

సార్వత్రిక అశాంతి

సమ్మెలు

ఒక వందలవేలవేల స్థాపించిన కవివారు తిరిగి కవియందు చేరవరని డిల్లీ (బ్రాంట్ ఎల్క్రీ) కంపెనీ కవివారు తమమున ఆశ్చర్య ఆంగ్లము (బ్రాంట్ ఏసెంటు) తెలియజేరవరని సమ్మెలు గావించుట తెలియజెప్పిరి.

ఇంగ్లీషులందు కవిచేయు పిల్లవాండ్ర రయము నిర్ణయించుటకు, వాసింగులందు జరిగిన అంతర్జాతీయకాల్చర మహాసభవారి సలహాను అనుసరించుచు నిర్ణయము గావించుటకు కభుత్వమువారు రాజాశించుచున్నారు. నూరి సకాశులకు కభుత్వ సమావేశమునందే యాచటము చేర్చింపబడును.

బొంబాయి ప్రీంసావిగెషన్ కంపెనీ సమ్మె అంత మొదలైనది.

మూ|| లాలూభాయి శామల్లాసుగారి కేసు

బొంబాయి నగరకు ఒక మూ|| లాలూభాయి శామల్లాసుగారు బొంబాయినుండి బెంగళూరుకు వచ్చుచుండ బెంగళూరునుండి పంపిణీ చేసిన యొక మహమ్మదీయుడు శామల్లాసుగారు నగరంపైనున్న చేతులను కేసు బెంగళూరులో యానెల 20 వ తేదీని విచారణ జరిగెను. తాను సైనికోద్యోగిని నున్నందున సైనికోద్యోగుల హక్కులకు కోరెను. మొదట క్యాబల్లాసుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. 12 వ తేదీని భూవాసుండి బయలుదేరిన మొయిలలో నేడు మొదటితరగతి బండిలో నుండగా మద్రాసు ఆ బండిలో వెక్కడు. మద్రాసు కు విలాసమును ప్రాసించెద సమగ్ర శామల్లాసుగారు నిష్పించుటలో సమ్మె నోటులుబట్టమిద విలాసమును ప్రాసించిరి. తిని. అతడు తనకే "జిల్లా బహదూర్ ఫర్మన్లు" సి. డి. ఇ. ఫర్మన్ సి. సి. జి. హెచ్. భాను. న్యూ కెంటో మెంటు, ఢిల్లీ" అని ప్రాసించెను.

నేనానంది కొలుకలులో జిని కొలుకలు కొలికిరి. లింపి కందుకొంటి. మద్రాసు నుండి నేను తిరిగివచ్చినందు కనుబడిలేదు. నేనాంగ్లతి మద్రాసులో చెప్పగా బహుశా కక్కచట్టంలో నుండునని ఆతడెనెను. కక్కచట్ట విషయములను కనుబడిలేదు. ముగిసిపోట్లనుడ పత్రము చెప్పినట్లని తెలిసిరి. ఎవరుకొలకలను కలయినేని తాను 100 లు బదులిచ్చి మరల స్టేషన్కు వెళ్ళుట ఢిల్లీకి వచ్చినపుడు తిరిగి యిచ్చినప్పుడు నీ ను మద్రాసు చెప్పెను. కాని నేనుగోరింపలేదు. నాయుద్ధ భవమునకు చెప్పి తిని. బెంగళూరులో నేను పోలీసువారికి తెలిపితి. మద్రాసు మొదట మాయము నీ నీతి యను దుస్తు అనే ధరించెనుగాని బెంగళూరుకు వచ్చి రాగానే సైనిక దుస్తును ధరించెను. ఒక క్రామము చెందు స్థానమున రిప్పణమును ఆ దుస్తుల కురుపుచు యుండెనని క్యాబల్లాసుగారు నడిపిరి. మద్రాసు పోలీసులకు నానంది అతని సామానుల దొంగిలెనని పోలీసు యనవచ్చెను. కే. పి. శ్రీనివాసగారు నడిపిరి. పుత్తు ప్రేమ మద్రాసునుడ ఫిర్యాదుల తమమున సాక్ష్యమిచ్చుచు పిమ్మట మద్రాసు వామ్యుల మిచ్చెను. నేను రిహాటంగు నిమిత్తము నందిన 15 వ తేదీని ఢిల్లీనుండి బయలుదేరి బొంబాయికి వెళ్ళితిని. నందిన 18 వ తేదీ మొదలు జిల్లందరు 6 వ తేదీ వరకు విద్యోగము వారు మాన్పిటలలో నుండిరి. 8 వ తేదీ బొంబాయినుండి బెంగళూరుకు బయలుదేరితిని. ఒక శ్రీ శామల్లాసు మనోహర్ తిరువాత చేసినందున ఆ నందిన 2 వ తేదీ బొంబాయి భూరా నిలువకునీ వచ్చెను. 11 వ తేదీ భూరాకు వెళ్ళితిని. ఆచట నామ్యులకును పోలీసులకును 15 ల నిచ్చెను. 12 వ తేదీని అటనుండి బయలుదేరి క్యాబల్లాసు గాంధీగారు మొదటితరగతి బండిలో ప్రయాణము చేసితిని. క్యాబల్లాసుగారు తిప్పిన నోటులుబట్టమిద విలాసము ప్రాసించి యిచ్చి తిని. నేను మహామాయము సహానిరాగరమును మున్నగు విషయముల చేర్చితిని. అప్పుడానంది నాయుద్ధనే యింపెను. నేనట్లే మాలలాయ మరచిగొంటు అనందిన వాచా క్కానేతులలో వెల్లకొని యిలించు. క్యాబల్లాసుగారు సమ్మదిసపుడు నానాంగతి ఏమియును జ్ఞానము లేదు కాని అతడు బెంగళూరు పోలీసువారికి తెలిపి పిమ్మట నాకు జ్ఞానము వచ్చెను. ఆ నందిన 12 వ తేదీని తిని దాని నిష్పించెనుకును గూడ నాకు మొదలు వెల్లవదిగాదు. పోలీసువారు తెలుక వచ్చినపుడు నేను దానిని వారికిచ్చి తిని. నేను నిర్దోషిని నున్నందున చెప్పెను. మద్రాసునై కేర ఫాకన చేయబడెను.

బెంగళూరు జామ్యూనిసిరు కేసు.

బెంగళూరులో హాజీ షుక్రము పీలు సామెలు గారి మామగారు చనిపోయిరి. నింద పుట్టిన సరకులుంబయు వారు జామ్యూనిసిరులో ప్రార్థనల చేయబోగా ఓమరు అబ్దుల రహిమాను సామెలుగారు మున్న వాని అధ్యక్షులము కలిగినిరని హాజీ షుక్రము పీలు సామెలు, అబ్దులగ ఫారు సేటుసామెలుగారు బెంగళూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసుచేసిరి. ఆమనీయలో ఎవరు ప్రార్థ చేసిరి అబ్దులగ బరును నాగన విచారణ నుగియవరకును మరల వెళును (ప్రార్థనలు జరుగవూడ దని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపత్ర చేసెను. అతడునిచారణ ప్రారంభమైనది. కోర్టు క్రమమున చాలమంది ప్రజలు చేరిరి. ప్రార్థనలు జరుగవూడ దని 50 ఖాజీ మస్తీ హాజీ, నయ్యులను మహమ్మదు అబ్దుల ఖాజీ హాజీ, హాజీ షుక్రము పీలు సామెలు, హాజీ ఎలియను యిలమీం సేటు

సామెలు, అబ్దులగ ఫారు సేటు సామెలు, ఓమరు అబ్దుల రహిం సామెలుగారు నోటియుకంబుడెను. హాజీ ఓమరు సేటు ప్రామ ఎక్సామినేషను జరిగెను. అతని వామ్యులము మిదనే మనీయ ఖాజీగారికి మరల గురిని నోటియుకంబు జరిగెను. ఓమరు సేటుగారి వక్షమున ముగ్గురు సాక్ష్యమిచ్చిరి. 20-21 తేదీలకు విచారణ జరిగెను. చాలమంది మహమ్మదీయులు వచ్చి యుండిరి. ఓమరు సేటువక్షమున బాండ్లు లచేకు గాదును ఎవటివారి తమమున కే. కంకరవారాయణరావు కే. పి. శుక్రమురావుగారును వాదించిరి. ఓమరు అబ్దుల రహింగారు వామ్యులను నిచ్చిరి. నేనామనీయలో ప్రార్థనలు చేసెను. ఎల్లవానిని ప్రార్థనల నందు చేయవచ్చును. అది వాకోక్తినికే గాదు. రోజుకొకరు సామెలు ప్రార్థనలు జరుగును. కడకటి ప్రార్థన జరిగి. రాత్రి 8 మొదలు 8-80 వరకును జరుగును. ఎవరై వాచని పోయిన వచ్చుదు ఇప్పు ప్రార్థనలు జరిగిపిమ్మట వైఖా ప్రార్థనలు జరుగును. హాజీ అబ్దులగారు తలచేసెలో చనిపోయిన వార్త వాత్ 15 తేదీ రాత్రి తెలిసింది. అతడు నా కొడుకుమామగారు. నాకుకుడు నాతోగూడ బెంగళూరులో వ్యాపారముచేయుచున్నాడు అందులకు కమిషనరీ ప్రార్థనలు జరుగవూడ మా వారి కందరికి అనగా బొంబాయి మొదల నేటుందరికి జరుగు బాధ్యత గ్రహణవ్యరా 15 వ తేదీని కలుగు కంపిలి. అతడు 16 వ తేదీని వచ్చి తాను కలుగు చెప్పబోవుచుండ అబ్దులగ ఫారు మామ్మగువారు యిలమీం దుకాణముకడకుండి తన్ను పోనీయలేదని వార్తగ్రహణ కచ్చిచెప్పెను. ఆనంగతి తెలిసికొనుటకు నేను (ఓమరు సేటు) ఇలమీం పోవుట వెళ్ళితిని. అచట అబ్దులగ ఫారు, అదొ, అనామరు సేటుండిరి. వార్తగ్రహణ కంపుట ఆచారమునకు భిన్నముగానన్నది. కానిన వైఖాచేత కంకరలెగాని నిజమకుచేత కంకరలెదని అబ్దులగ ఫారు సేటులెప్పెను. మెరుకుగాని శ్రీని వెండ్రియూడి మెరుకు వైఖరిని పిలువబడును. అందులకు నీ సంగీకరింప మరల యెవరి చేతనే నీం వెదదంటిని. 17 వ తేదీ క్రవారమునాడు ప్రార్థన జరుగునని మరలొకరచే కలుగుకంపిలి. సేటు సేటుకు వచ్చివానికి ఆ నాడు తమ 11 గంటలకు కలుగుండెను. నేను రాత్రి 8 గంటలకు ముక్రులతో గా మనీయకు వెళ్ళితిని. ఇయప్రార్థనలు జరిగి పిమ్మట ఖాజీ సేటురాతెను. నేనానాడున తనినడిగిరి నర దంగీకరించెను. అంతకునే మరలొకరచే ముక్రులతో ఖాజీయంటి కేగి చాల ఆంక్షమైనది వెంటనే 1 వలె నిచ్చితిని. నేను రాజాల ని ఆరడనేను. ఎవరైన కంపియ దనికనుగూడ నరకు పిలువలేదనెను. మనీయకువచ్చి వారిలో నొకరిచేత ప్రార్థనలు జరిగించెనంటిని. అబ్దులగ ఫారుగూడ దని ఆరడనెను. అప్పుడచట అబ్దులగ ఫారు సేటు, హాజీ ఓమరు సేటు, వాదా సేటు గారును ముగించెరునంటిని. వారేనాకు ఖాజీచెప్పిన సంగతులకు విడిచితిని. నేను ముక్రులతో గూడ మరల మనీయ పోతి. అచట 800 మందికి పైగా నుండిరి. అది తర కల్లదు నేటి గుంపులను మనీయండోదు. ఇంకొకరచే ప్రార్థనలు జరిగించిన అబ్దులగ ఫారున నేను పోలీసుమామ్యుల యిటిబోయి సహాయముకోర దలచితిని నేను వెంటకుకు వచ్చునకి చాలమంది మనీయ యుద్ధ నుండిరి. నేనాడిప్రీ మామ్యులతో చెప్పిన 80 రాత్రి 10 గంటల యింకొక చాల ప్రార్థనలనుండి కేపు జరుగవచ్చును తగిన ఏర్పాటులను చేసెదని ఆరడనెను. నేను మరల మచ్చు సరికి చాలమంది అచట నున్నాను. నా ముక్రులతో తల నుండిరి. ఆనంగతి వారిచెప్పి మరల నాకు జరుగవచ్చి యింకొక మరల నందరికి కలుగు కంపిలి. ఖాజీగూడ తెలిపితిని. నేను క్యూముగా మరల యిద్దరితోగూడ వెళ్ళితిని. అప్పుడచట వాదా సేటు ఓమరు సేటు అబ్దులగ సేటు గారును. తాకు భిలాఫరు సంఘాభ్యుత్థుడన ప్రార్థనలు చేసెదనుపుడు మనీయనుచు హాజీ సేటుచే జరిటుంక వచ్చునని ఖాజీ ఓమరు అందుకు నా ముక్రులంగీకరింపలేదు. హాజీ యిస్మాలు సేటు లింక దముకు కదలలేదు నాన తొందరకలుగును. నాన తొందర కలుగువరకును మనీయలో ప్రార్థనలు జరుప పిలువదని ఖాజీ చెప్పెను. నేటి రాత్రి మహమ్మదీ ప్రార్థన జరుగ పిలువదని మరల యిద్దర మహమ్మదీయులు గూడ నాతోచెప్పిరి. అందునై నేను ప్రార్థనలు జరుగవనీ నేను నా ముక్రులకు మరల కలుగుకంపిలి. చనిపోయిన మూడవనాడు ప్రార్థనలు జరుపుట వాడుక అని ఓమరు సేటు చెప్పెను. కానిన బంపయచ ఆలీ మహమ్మదు సేటు అను భూస్వామియు వాడరి యిసాకు సేటు అను కుర్రుడుగూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఇందులకు హాజీ వోస్మాకు అబ్దులగ ఫారు, మహమ్మదు ఎలియను హాజీ యిలమీం సేటుగారు తమమున స్టేటుమెంటు వాఖులు చేయబడెను.

అండ్రి, వీశంబర 21.—ప్రతినిధుల సభలో ప్రభా
 ప్రధాన్వాధిపతి యగు బ్రాహ్మగార, ప్రపంచములో నుండు
 వారందరిని నిరాయుధులుగా చేయు సహాయముల కాలోచి.
 చుటకు వాసింగుడునాలో జయగజోవు నినిధిచేయులవారి
 సభను ప్రతినిధులబంధ నన్నీ చేయులవారి కాహ్వాన మంతులకు
 విన్నవారి కధికారి మియ్యకలసివదిగా నొక తీర్మానము నుచ
 పాసింజిరి.

స్థానిక వార్తలు

అడివెలమ శ్రీయోధివర్ధన్ సంగ్రహము:-

ఈ నెల 26 తేది జనగణనంపై యీ సంఘముయొక్క మహా సభ ప్రస్తుతము నిలిపి పెట్టబడినది.

అర్జునమాజము:- ఈనాడును గూర్చిన సమాచార మంతయు సార్వజనుకు ముంజున్నట్లు 447 సంఖ్య గల గృహమాసంబు వందేర బీ.రామ్ బి. ఏ. గారికి ప్రాసించబడినది.

మొగుల నిలాస సభ:- ఈసభవారి 24వ దినంబున కుళవారము సాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు విశ్వవిద్యార్థుల సమావేశము జరిగింది. దొరసామి అయ్యంగారిచే రచించబడిన కల్పి యనునాటకమును అరవణిలో ప్రదర్శించుట.

కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు బాండులు విస్తరించు కర్మమును వారు రెండు సంవత్సరములకు కొంతగా చేసిరి. మి. రావు బహదూర్ ఎ. వేదాచల అయ్యగారు యాభాసమునకు నియమించబడిరి. (వచనం సంఘము)

సహకార సంఘములకు బడిలు పుచ్చుకొనువారికి కరెంటు అక్కంటునకు సామెత నుడికిరి రూపాయలను వడ్డీ పుచ్చుకొనుటకు దొరకమునా రంగీకరించిరి.

రైల్వే డికోనుటు:- బొమ్మిడిపల్లె రైల్వే డికోనుటు వలన చాలమంది చనిపోయిరి. ఆ విషయమునుగూర్చి ఈనెల 9 వ తేదీన కేసులు కట్టడగారి యాత్ర ప్రభుత్వవారికి 19-20 తేదీలకు విచారణ జరిగినది. చనిపోయినవారి బంధువులకు సహకారాత్మక తెలుపుటకు కోయిలుతూరు పోలీసు సభలోను నిలిచిరి.

ఎ. రంగనాథం మొదలియ్యారగారికి విందు:- మొదలియ్యారగారు చెన్నపురి కాసునసభకు నియోజకవడినందున వారిని గౌరవించగలగుటకు గేటు సాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు గోల్డేజనమన విందు జరుగును. అని విశేషముగా గుర్తించుటకు జరిగింది. ఆ.ఎం. బి. ఎ. కార్యదర్శి జి. గోపాలస్వామిచెట్టిగారు మాట్లాడిరి.

తపాల ప్రకటన:- పోస్టల్ ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ యానెల 22 వ తేది సాయంత్రము 4-30 నిమిషములకు బొంబాయి నుండి బయలుదేరినది. విశేషముగా యానెల 24 వ తేది కుళవారము 7-30 నిమిషములకు బట్వాడా చేయబడును. పోస్టువార్డులు ఉన్నవారికి నందులు 6 గంటలకు నిర్దేశించబడును.

తపాల ప్రకటన:- రంగూన పోస్టువార్డుల యొక్క ప్రేమకు యానెల 24 వ తేది కుళవారము సాయంత్రము 4 గంటలకు మదరాసు నుండి బయలుదేరినది. బట్వాడా చేయబడును. రిజిస్టరు చేయని ఉత్తరములు యానెల 24 వ తేది మధ్యాహ్నము 1 గంటకును రిజిస్టరు చేసిన ఉత్తరములు మధ్యాహ్నము 12-30 నిమిషములకును పార్సెల్ చేసిన మొత్తము సాయంత్రము 28 వ తేది 5-30 నిమిషములకును జరుగునని ప్రకటించబడినది. కలు అఫీసులలో నేయు రిపాటును గూర్చి ఆ అఫీసులలో విచారించిన తెలియు నని వెన్సి డెస్టిఫైమాన్యుగారు ప్రాసించిరి.

హిందూస్థానీ చిత్రచేర్:- ఈనెల 28 వ తేది అనగా శనివారము 9-30 నిమిషముల అర్జునమాజము గోల్డేజనంలో, బుజుబునండి వచ్చి కంగీకరియ్యాలను అను నీట్లను హిందూస్థానీ ఇండియన్ భాషలలో తరు గానవైపు జ్యోతును చూపెను. హిందూస్థానీ అలాగే బలా వాద్యములు నవనారమును పండినది. శ్రీమతి టిక్కెట్టు కొనబడినది. నే రావచ్చును. పునరుత్పత్తి కూడ రేలు చాలగిరించబడినది. 7-0-0. 0-12-0. 0-6-0. డి.గోపాలచెట్టిగారు మాట్లాడిరి.

శ్రీ భగవత్ ప్రత్యక్షాభిషేక సభ:- ఈ సభ వారి యాభాసము క్రింద జరిగియున్నది. శ్రీ మహాత్మ్యికి రామాయణ కాలక్షేపములలోని 4 వ కథ యగు మారుతా

కట్టాభిషేకము, ఈనెల 28 వ తేది కుళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు రి. కథ యగు వీరావతారము, 28. వ తేది సాయంత్రము 4 గంటలకు తలవార్తల అమ్మిచ్చి టి. గోవిందాచారి భాగవతము వారివలన సామంతాటవేలి హిందూధర్మానికాదికల వ్రాసిన భక్తమున జనమందును.

కనాటు ప్రభుత్వగారి ఆగమనము:-

కనాటు ప్రభుత్వగారు మదరాసునకు వచ్చినపుడు వారు పోవు విధులలో గృహమాసం గలవారు కను గృహమాసం అంతరించి కనాటు ప్రభుత్వగారికి స్వాగతము మొనంగ వచ్చును. కనాటు ప్రభుత్వగారు జనవరి 10 వ తేది సోమ వారము మధ్యాహ్నము స్త్రీయకు డి.ఎ.కె. మదరాసు కార్పొరేషను వారు స్వాగతము నిర్వహించును. కథవారి బీచ్ రోడ్డు నుండి, శేరిన్ కార్పొరేషన్, ఎస్.ఎ.కె. పోర్టు గ్లాస్ రోడ్డు, అంతెండు గుండా గవర్నరు గారి మహామనస్కరము. మంజుళ వారము మధ్యాహ్నము గవర్నరు గారి మందిరమున పోలి విందు జరుగును.

12 వ తేది జనవరినాడు కనాటు ప్రభుత్వగారు పోర్టు నకు వచ్చి కొత్తకాసునసభలకు పూర్వరంగితురు. గవర్నరు గారి మహామనస్కరము వందేయించి, వాలాబాబ్ డి.ఎ.కె. రోడ్డు, బీచ్ రోడ్డు, సాత్ గేటునుండి పోర్టుకు వచ్చును. కాసునసభల ప్రారంభోత్సవము 10, 30 నిమిషములకు జరుగును. 11 గంటలకు ప్రభుత్వగారు వచ్చినప్పుడు గవర్నరు గారి మహామనస్కరము. ఆమధ్యాహ్నము కనాటు ప్రభుత్వ గారు సిండియా జరుగు వందేయించు చూచుటకు వెళ్ళుదురు. 13 వ జనవరి గురు వారము ఉదయమున పూర్వోదయిద్ బా ల భటుల సమావేశము జరుగును. కనాటు ప్రభుత్వగారు రచ్చకడి రెడ్డి లారెన్స్ మొరారియ్యల ముఖ్యమంత్రి వారముల నొసంగెదరు. ఆమధ్యాహ్నము కాసునసభల అభ్యుదయంగా రొనర్యువిందునకు కనాటు ప్రభుత్వగారు వెళ్ళుదురు. 14 వ తేది కుళవారము మధ్యాహ్నము కనాటు ప్రభుత్వగారు సిండియా వెళ్ళి, అచ్చుకుండి నెంబు తానుకు చూచుటకు వెళ్ళుదురు. ఆమధ్యాహ్నము పున్నవనసంధ్యక సంఘమువారి ఉద్యావరణములో నేను నల్ ఇండియా అసోసియేషనుగా రొనర్యువిందునకు వెళ్ళుదురు. కుళవారము సాయంత్రము రాష్ట్రములోని జమీందారులందరు కలసి నెంబుచూచునందు చేయు విందునకు వెళ్ళి అచ్చుకుండి కనాటు ప్రభుత్వగారు బయలుదేరి వెళ్ళుదురు.

చెన్నపురి ఇండిస్ట్రీసు బోర్డు

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి చెన్నపురి దొరకమునాడు ఇండస్ట్రీసు బోర్డుకు ఏర్పరచిరి. ఈ సంఘమునకు పారిశ్రామిక డైరెక్టరు అధ్యక్షుడు. అతని వెన్నులో ఆఫీసులు కార్యదర్శి, క్లర్కు 11 గురు సభ్యులును ప్రభుత్వోద్యోగులు కానివారు సభ్యుల కాలక్రిమి 2 సంవత్సరములు. ఇది కేవలము ఆలోచనసభయే. కర్ డెక్టర్ ముంజు, ఎ. పి. వై.మంజు, ఎ. యాన్, బి.ఎస్. కలనల్ మెగ్నెట్, కర్ యాన్, నిల్ నన్, కర్ పి. త్యాగరాజుచెట్టి, హెచ్. ఎమ్. ఇ. (హిమ్మ నేట్), జహల్ మహమ్మదు, బి. తిరుమలశిర్డి, రావుబాబూగారి, రంగారావి దొర్నల్ బి.ఎస్. గార్లు సభ్యులు. ఒక కమిషనున ని సంఘమువారు చేసిన కనీస వార్షిక నివేదికను నందు తెలుపబడెను.

మదరాసు సగరభివృద్ధి సంఘము

చెన్నపురి నేటలను అభివృద్ధిచేయుటకు ఇట్టి సంఘముండు అవసరమని గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుని దొరకమునాడే నిర్ణయించుట. 14 గురు సభ్యులుండును. మొత్తము 15 మంది. చెన్నపురి కార్పొరేషను వారిద్దరి, చంబల్బట్టు బిల్లాబోర్డు కార్యదర్శి, వై.కా.పేట తాలూకా కార్యదర్శి, చెన్నపురి కార్పొరేషను ఛీఫుల డి.ఎ. ఇండియా కారున్న ఛీఫుల చెన్నపురి ప్రేక్షకు అసోసియేషను, వారలు ఒక్కొక్కరిని నియోజితురు. ప్రాంత సేతు ఇండియాన్ రైల్వే మదరాసు రైల్వే కంపెనీలవారు ఒక్కొక్కరిని నియమించును. దొరకమునాడు ప్రభుత్వోద్యోగి కాని వారి నొకరిని చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరును, చెన్నపురి అంధదళభిక్షుల సహకారము ఇంజనీరును నియమించును.

రేణిగుంటకు సమీపమున కరకణంబాడి యందు గ్రామము నందలి ఒక రిట్టు (కాయము) గుర్తు. దేశీయ ప్రార్థన సమాజ స్థాపకులగు శ్రీమంత్రి యొక్క గారు 21.12.20-వ తేదీ శ్రీ వైకుంఠ యోగ దశమి

మదరాసునుండి మా గ్రామమునకు వచ్చి చేసిరి. వారి వారకారకు నిరీక్షించుచు, మా గ్రామము వారు అందర భజనలో నడు గ్రామములోనికి విలుముకొని వచ్చితిమి. రాత్రి ప్రస్తావ చరిత్రమును హరికథ గూడమున ప్రదర్శించిరి.

వారు హరికథ గూడమునందు యిత్ర ప్రభుత్వ వర్గాల యందు. లోకములు కొన్నియుండిన మొత్తములో మిక్కిల భక్తిరథముగా నుండినది.

సభ్యులందరకు మిగుల ఆనందించి. భూపేక్ష లేక కేవలము ఉపకారముతో వారిట్లు గ్రామ సంచారము చేయుచు వారయొక్క విషయములు పోధకరము ముందుకు కడు సంప్రదించుచు ఈశ్వరుడు వారికి ఉపకారములారాగ్య సంకడలు అనుగ్రహించును గాక. తిరువత్తో కొన్ని ప్రార్థనలు ఉపకారములు జరుగును-సి. కృష్ణమూర్తిరావు

శ్రీ భారతధర్మ మహామండలి:-

రమ యామండలివారి మహాసభ క్రిష్టన్ సెలవులలో సంయుక్త రాష్ట్రము నందలి మరాఠావారులో జరుగును. పాత కాలలో మరకెవ్వ, హిందూజినిటి కాలేజివలను. సనాతన ధర్మప్రచారము వారివలన ఉత్తమవిద్య నురవిషయమున ప్రభుత్వకాసునములు, గంగానది సంరక్షణము, గోసంరక్షణము, సాధువుల స్థితి మున్నగువిషయములు అసభయందు చర్చించబడును. ఈవిషయము ఉత్తరములను (కాయగోల వారి రాంబహదూర్ సామంతుల) త్రంసెరణి సామంతుల రాంబహదూర్, యెన్.బె.బె. (హిందూ) అని ప్రాయవలెను

హిందూ ప్రచార:-

గవర్నరు వారములలో కొంతమంది హిందీ ప్రకాశ్యాలులు ప్రయాగనుండి మద్రాసునకు వచ్చి యుండిరి. వారికి అవకాశమై విషయములను చెప్పి ఈక్రింది తప్పులులకు కంటి యుంటిమి. (1) గోపాలసమైతము (2) మాయసరము (3) తలవార్తలు (4) కల్లూన (5) గుంటూరు, మిలియు (6) కాకినాడ కాని కల్లూన స్థలములకు హిందీ ప్రకాశ్యాలులను పంపుటకు ఈతరుణమున విలు కానందున మాకు చాలా విచారకరముగా నున్నది. మరయు తెలుగు, అరవము వచ్చు హిందీ ప్రకాశ్యాలులు కారలెనని కోరుచున్నాడు. కాని, ఈ సమయమున మే మెకరిని కంట కేము. మేము హిందీ ప్రకాశ్యాలులను ప్రకటిస్తామను నను పంపుటకు ముందుగా, ఎవరికి హిందీ భాష అభ్యసించకలెనని కుటూహలము గలవో వారు మాతగర్వము హిందీ ప్రారంభ ప్రస్తరములు తెప్పించుకొనవలయునని మేమున్నాము. అట్లు ప్రస్తరములు తెప్పించినయెడల అక్షరములు, మాటలు, కొద్దిగా మాటలాడుట తెలియగలను. మేము ఏప్రభులములకు హిందీ ప్రకాశ్యాలులను పంపితిమో, ఆయాస్థలముల యందుండు జనము, వారిదగ్గర హిందీ భాష సభ్యునిచేదకు ఆ సహకారము జనము మహిమగలుగా నుండుటగాను ఈనెలపులలో మొలాపూరులో వాటు మొదలియార్ నిధిలోనుండు హిందీ ప్రచార ఆఫీసులో 24 వ తేది కుళవారము మొత్తములోని తెలుపులు అభినవర్ణు హిందీ కేర్పరుకు. ఎవరికి వారే కాల నిర్ణయము చేసికొనవచ్చును. ఈలాగున వట్టును శ్రమిగాగము నందును, హిందీ బోధించుట మా ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. మావారకర్మ.

ఉన్నత పాఠశాల పాఠ్యాంశ సంఘము:-

రాత్రి వారు సంవత్సర మార్గకర బహుళ దశమి సోమవారము (8-1-21) న కృష్ణాజిల్లా పాఠశాల పాఠ్యాంశ సంఘము, ఏకాదశి ద్వాదశములందు ద్వితీయ విద్యాభివృద్ధి మహాసభ సభ్యులను బెజవాడయందు జరుగ నిశ్చయించ బడినది. ఏకర్మ భుట బిల్లాలోని యాపాఠ్యాంశములను విద్యాభివృద్ధి అను నీట్లు (బాధ్యులు-నిరుమూల సీతారామయ్య కార్యదర్శి.

గుంటూరు జిల్లా చీరాలయందు యూనియన్ యుండి డి. ప్రస్తుతము చీరాలను ముగ్గునిపాలిటిగా చేసిరి. ఈయూర్వ ప్రజల కిష్టములేదు. ముగ్గునిపాలిటి వద్ద (కలులు చెప్పి నను లాభము గల్గిందనందున సభ్యులు 12 గురులో 9 మంది రాజీనామాలుకొనంగిరి. అధికారులతో విషయంబుగా యూనియన్ గా పుండు యిచ్చ మేకాయని శ్రీ యేర్పడినది. ప్రజల యూనియన్ మాదా అక్కరలేదని, స్వంత యూనియన్ ఏర్పరచుకొని పారిశుద్ధ్యము గాదియకొనుననియు, యూనియన్ ఉన్న ఏకాదశి న ముగ్గునిపాలిటి గారింత మానదని యీ గాన యూనియన్ కూడ అక్కరలేదనియు తెలుపుచున్నారని ఒకరు ప్రాధులయ్యును.

The Irish Affairs.

Battle at Mullinahone.

Volunteers' Serious Losses.

(REUTER'S.)

LONDON, December 21.

A battle is reported at Mullinahone, Tipperary in which 40 Volunteers are said to have been captured, ten killed and many wounded, while eight soldiers are reported killed.

The Home Rule Bill.

Solicitations for Co-operation.

LONDON, December 21.

The Commons agreed to amendments to the Home Rule Bill returned from Lords with one or two unimportant amendments. Mr. Worthington Evans emphasised that Ireland was receiving self-government in the form consistent with the liberties of both South Ireland and North Ireland and with Interim of the United Kingdom. The Instrument had been put into hands of the Irish people which, by agreement between the two Irish Parliaments and with the free consent of both the people, might be used to build up a single Parliament, representing the United Nation, without any further legislation by the Imperial Parliament. It now remained for moderate and Loyal Irishmen to prove their mutual goodwill and desire to act as good citizens of the Empire.

Village of Ballinalee.

Destruction by the Crown Forces.

The Crown forces have destroyed the village of Ballinalee as a reprisal for the attack on the police barracks mentioned on the 13th. The stock of outlying farms was shot and the military commandeered and fortified the school house. Most of the inhabitants fled.

Irish Railwaymen.

Decision for Immediate Resumption.

The Irish railwaymen, some of whom have been on strike for seven months against assisting in the transportation of munitions, troops, and police, have passed a resolution deciding to resume immediately. The decision was reached after a letter had been received from the Labour leader, Mr. Thomas, M. P. who stated that the settlement must be complete as the Government's intentions were quite definite. No settlement was possible except on basis of the men's willingness to carry all kinds of traffic.

Closure of Farrows Bank.

Startling Developments Follow.

LONDON, December 21.

A startling development has followed the closing of the Farrows Bank. The Managing Director Farrow has been arrested at his house in Hastings and Mr. Fredrick Hart, one of the bank's auditors, has been arrested in London. Although the failure of bank is quite unimportant from a banking standpoint and the position of all leading banks is thoroughly satisfactory, it means a cheerless Christmas for thousands of people of small means who have invested their lives' savings in the bank. There were pitiful scenes outside the Head Office, many women depositors being in tears.

Arrest of Bank Officials.

Release on Bail.

LONDON, December 21.

Mr. Crotch, Deputy Chairman of Farrows Bank was arrested in the West End at two this morning and Messrs Hart and Crotch appeared at the Mansion House police court to-day, charged with publishing Farrow false report and balance sheet. They were remanded Mr. Crotch being allowed bail of forty thousand sterling, which subsequently reduced to thirty thousand, and Mr. Hart twenty thousand. The prosecutor alleged that a shocking fraud had been perpetrated. The bank was hopelessly involved. Losses during the last nine years exceeded million. The accounts had been manipulated to show profit. It was emphasised that the failure was not due to war or post war conditions.

Mr. Farrows, Chairman

LONDON, December 21.

Thomas Farrow, Chairman of Farrows Bank, was arrested at midnight at his residence at St. Leonards and conveyed to the police station in his own luxurious motor car.

Allied Premiers' Conference.

Tentative Programme.

LONDON, December 21.

PARIS.—The next conference of the Allied Premiers will be held at Nice in the first week of January. Questions to be discussed include reparations, situation in Greece and East.

Tureo-Armenian Relations.

LONDON, December 21.

PARIS.—Premier Leygues indicated before Finance Commission to-day, that the Government contemplated evacuating Cilicia, after coming to agreement with Turkey and Lemal Pasha, demanding guarantees against the massacres of Armenian population. The Commission approved Premier's declaration and passed credits for Syria and Cilicia.

International Convention at Washington.

Means of World Disarmament.

LONDON, December 21.

WASHINGTON.—In the House of Representatives Mr. Crooks (Republican) introduced a resolution, authorising Mr. Wilson to invite all nations to send delegates to the International Convention at Washington to consider the means of securing world disarmament.

Non-Co-operation Movement.

The Nagpur Congress.

Liberals Invite Liberals.

(ASSOCIATED PRESS)

NAGPUR, December 22.

Local Moderates headed by Sir Bose, the Hon'ble G. M. Chitnavis, Mr. Draval, Dr. Gour and others have issued an appeal to the liberals of India which runs thus:—That in view of very important questions which are likely to come up before the Congress and far reaching effects on the orderly progress of the country towards our goal, we deem it necessary to attend and place our views and beg to suggest that in the circumstances as large a number of people as share our views, which are against contemplated change in the creed of the Congress and its non-co-operation programme, should attend the session. We recognize the difficulties which the members of the National Liberal Party will have to face in having to attend both their own conference and the Congress on account of the proximity of dates on which they are to be held but the issues are so momentous that as large a number of men sharing our views should attend the Congress as may under the circumstances be possible.

In response to the above appeal the Hon'ble Dadabhai, member of the Council of State and Rao Bahadur V. R. Pandit joined the Congress and many are expected to join.

Congress Arrivals.

NAGPUR, December 22.

Mr. Vijayaraghava Chariar, President-elect of the Congress will arrive at Nagpur by special train on the morning of the 24th December.

Mr. Motilal Nehru who arrived here to-day from Calcutta was accorded a warm reception.

INDIAN LABOUR ORGANISATIONS.

Mr. Ben Spoor in Bombay.

BOMBAY, December 21.

Various labour unions presented Mr. Ben Spoor with welcome address at an open air meeting when there was large attendance of workmen. Mr. Baptista presiding welcomed Mr. Spoor on behalf of the workmen and presented an address enclosed in silver casket. The address expressed gratitude to the British Labour party and stated Indian workmen were anxious of Government negligence and incapacity. The result was that nowhere in the world were workers of equal intelligence, skill and industry so ill-fed, ill-dressed, ill housed and illiterate as in India. There was no cure, the address added, except grant of Swaraj.

Mr. Spoor replying said if Indian Labour organised itself they would not have to wait for a labour Government in England to grant them self-determination. British labour had pledged itself to the application of self-determination to India and he hoped they would not have to wait long. He wished them Godspeed in their efforts.

Seditious Meetings Act.

More Victims.

DELHI, December 21.

The districts of Hoshiarpur, Ludhiana, Ferozepore and Sialkot of Punjab are proclaimed under Seditious Meetings Act.

Breach of Peace.

Some Muhammadans in Trouble.

BANGALORE, December 12.

In connection with the order of breach of peace, Mr. T. J. Tasker, I. C. S., District Magistrate, heard evidence on behalf of the respondents, Surkhaji of the Jumma Masjid and three others, all of them connected with the local Khilafat Committee. Six witnesses were examined. The evidence mainly related to the Khaji's right over the mosque and the nature and necessity of the Vais ceremony. Witnesses were also questioned regarding the resolution passed by the local Khilafat meeting and its binding on the Khaji and Muhammadans. The hearing was adjourned till to-morrow.

Punjab University Convocation.

Non-co-operation Atmosphere.

LAHORE, December 21.

The Convocation of the Punjab University was held to-day at the University Hall, Sir Edward MacLagan, Chancellor of the University presiding. After degrees were conferred on graduates Sir John Maynards, Vice Chancellor of the University addressing the new graduates expressed his regret that an accident had deprived them of the profit and pleasure of hearing Sir Ashutosh Mukerjee an unique figure in Indian Education and proceeding said, that the United Provinces with their four Universities pointed a prophetic finger. The Centre of Lahore great though the future which they may foresee for it, would not alone suffice for this great territory that calls for light. Sir John hoped that some of the Colleges outside Lahore would become seats of new Local Universities and said:—We may look forward with sure eyes to the narrowing of the territorial limits of our present University as new local or communal Universities, such as a University at Amritsar, a Metropolitan Indian University at Delhi, perhaps some day anew frontier University at Peshwar rise in the north and south.

How the Wind Blows!

One noticeable feature of this year's Convocation was that the recipients of degrees were greeted with loud shouts of Mahatma Gandhi Ki Jai and Bande Matharam instead of with customary cheers. The graduates who had filled the body of the hall were repeating the shouts at intervals and when the Vice-Chancellor concluded his address he was greeted with loud cries of Bande Matharam and Mahatma Gandhi Ki Jai which lasted for some minutes.

The "Rangoon Mail" Case.

"Accused" Released on Bail.

RANGOON, December 22.

The editor and printer of the *Rangoon Mail*, who had been sentenced to four and two months' simple imprisonment respectively, have both been released on bail of Rs. 5,000 pending appeal, which has been fixed for the 14th January.

The Grecian Situation.

Constantine Returns to Greece.

King's Message to the Greek People.

(REUTER'S.)

LONDON, December 17.

King Constantine, in a message to the Greek people, recalls the agonising emotion of his exile. The people's unanimous call had proved the truth of his father's device namely: My "strength is in the love of my people." He says that his life henceforth will be devoted to the strict observance of constitutional rights aiming to secure tranquillity at home and national re-establishment abroad, relying on his heroic army.

The Return Described.

LONDON, December 20.

Frantic scenes of enthusiasm were witnessed in Athens yesterday on the occasion of the return of King Constantine. The Royal party arrived by train from the Gulf of Corinth, the plan of landing at Phalerum being altered at the last moment owing to the roughness of the sea causing sickness among the Royal Family. The Royal train was preceded by a whistling pilot engine covered with palms and steaming very slowly to enable the masses of Constantinian stalwarts to accompany it and keep up. As soon as the train stopped, the public stormed it jumping on the foot boards and swarming on the roofs. In Athens, where thousands of provincials poured in bursting with Constantinian frenzied crowds swarmed in the streets waving olive branches and shouting, "He comes, Son of the Eagle, He comes." There were great displays of fireworks, illuminations, and tooting of horns. Houses and shops were elaborately decorated, the King's picture being the centre of all schemes.

IMPROVED INDIAN PENSIONS.

Limitation Criticised.

LONDON, December 20.

A member of Parliament, Mr. Bennett, writing in the *Times*, draws attention to the widespread discontent following upon Mr. Montagu's decision to grant the improved pensions recommended by the Indian Public Service Commission only to officers who retired after July 23rd 1913, which he submits is illogical and inequitable men who followed up their original memorials by reminders in 1913 had no shadow of claim to preference over the main body of memorialists. Mr. Bennett says that a fixed line drawn from that date is unjustifiable.

General Elections in Spain.

Victory of Conservative Government.

LONDON, December 21.

MADRID.—The General election in Spain has resulted in an overwhelming victory for the present Conservative Government.

The Unemployed in Britain.

LONDON, December 21.

*The Cabinet is establishing a committee of business men under Lord St. Davids to deal with unemployment.

Italian Forces at Fiume.

General Caviglia's Ultimatum.

LONDON, December 21.

ROME.—General Caviglia commanding the Italian forces around Fiume has sent General D'Annunzio an ultimatum, expiring at six to-morrow evening, demanding the disbandment of General D'Annunzio's forces at Fiume and evacuation of the Islands of Arbe and Veglia which belong to Jugo-Slavia and surrender of the Italian war material at Fiume.

Little Hopes of Trade with Russia.

LONDON, December 21.

Hopes that the Russian market will shortly be opened to British trade, thereby helping to reduce unemployment, appear according to the latest information to be doomed to disappointment. Sir Robert Horne had a long interview with M. Krassin yesterday and it is understood that the prospects of the ratification of the trade agreement by the British and Russian Governments are by no means rosy owing to the disinclination of the British Government to make further political concessions. Mr. Lloyd George is seeing M. Krassin to-day.

British Mint's Silver Purchases.

LONDON, December 20.

In the House of Commons, replying to Mr. Hancock, Mr. Chamberlain stated that the mint in 1920 had bought 200,000 standard ounces of silver bullion for coinage, and one and a half million ounces for medals, at an average price of 56 pence.

The Costs of the War.

LONDON, December 20.

In the House of Commons, replying to Mr. Shirley Bena, Mr. Lloyd George said it was substantially correct that the war had cost thirty million casualties nine million deaths and fifty thousand millions sterling directly, and sixty seven millions indirectly.

Rangoon National University.

Boycott of Schools.

RANGOON, December 22.

At Sunday's meeting for the formation of a National University promises amounting to five lakhs of rupees were made. The supporters include several Chinese.

The Local Government's resolution has apparently not yet affected the boycott situation, but a few students have returned to the Colleges.

Parliamentary Members.

Increase in Allowances.

(REUTER'S.)

LONDON, December 21.
The Committee on salaries of Members of Parliament has decided to recommend that they shall be allowed one pound sterling for every day on which the House sits in addition to their annual salary of four hundred.

Excess Profits.

LONDON, December 21.

Daily Express understands that the Government, yielding to the pressure of the business community, is abandoning excess profits duty next April.

(Associated Press.)

The Bommi Disaster.

COIMBATORE, December 22.

Touching the railway disaster which occurred at Bommi Railway station, on the broad gauge section of the South Indian Railway Company, at midnight on the 13th instant resulting in several deaths and injuries to many, with loss to engine and rolling stock to the value of several lakhs of rupees, a judicial enquiry in public was directed by Mr. Macquisen, I.C.S. Collector of Salem. The enquiry commenced on the 19th instant and was made by Mr. P. A. U. Pandian, B. A. Personal Assistant to the District Magistrate. He was assisted on the first day by Mr. Birlic, I.C.S. Assistant Collector. The enquiry concluded on the 20th instant. A public meeting of the citizens of Coimbatore is being arranged to express sympathy with the relations of the victims.

REVISION APPLICATION REJECTION.

ALLAHABAD, December 22.

At the Allahabad High Court Mr. Justice Piggott has rejected the revision application filed by Mr. Abdul Majid Khawar, Barrister-at-Law, an old boy of Aligarh College, against the order of Mr. Campbell, District Magistrate of Aligarh, by which possession was taken of the old boys' lodge of the M. A. O. College and the applicant ejected. His Lordship held that the order was perfectly regular, and excluded from the revisional jurisdiction of the High Court.

Nawab Mir Asad Ali.

SECUNDERABAD, December 22.

Mr. Syed Mohamed Hasan Bilgrami, Accountant General of H. E. H. the Nizams Government was at home on the evening of the 21st December at the Nizam Club to meet the Hon'ble Nawab Mir Asad Ali Khan Bahadur who has been elected to represent the Madras Muhammadan Constituency in the Imperial Legislative Assembly. There was a large and distinguished gathering present. Mr. Syed Mohamed Hasan Bilgrami made a short speech touching upon the sterling qualities of the guest, Nawab Mir Asad Ali Bahadur and the latter suitably replied.

Burma News.

RANGOON, December 22.

The Government clerks in Rangoon have memorialised the Government praying for an immediate grant of 15 per cent of pay as house compensation allowance, owing to high rents.

A Press Communiqué states that on the representation of the Anglo-Vernacular School and leading Burmans the date for the return of pupils to the schools has been extended from the 24th December to the 5th January. It is understood that the Senate of the Rangoon University is considering a similar postponement.

The Lieutenant-Governor, with Lady Craddock and staff, left this afternoon on a tour to Tenasserim by the R. I. M. S. Clive returning to Rangoon on the morning of the 5th January.

DELHI OFFICIAL.

DELHI, December 22.

A Communiqué says:—The Wana column arrived at Karab Kot, one march from Wana on the 18th December. Some sniping opposition was encountered from the tribesmen, estimated at from 300 to 500 strong. Our casualties were our Indian other ranks wounded. The tribesmen are known to have suffered some casualties, but the numbers are not yet known. On the arrival of our troops at Karab Kot, the Afghan Ali Mullah Haji Abdur Razi evacuated his position near Michan Baba and withdrew to the Dhan plain west of Wana. The majority of his following is now reported to have dispersed.

The Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru has taken over the duties of member of the Viceroy's Executive, vice the Hon'ble Sir George Lowndes.

The Calicut Labour Union.

CALICUT, December 23.

At a meeting of the Calicut Labour Union, presided over by Mr. V. Gopalakrishna Iyer, B.A., B.L., several resolutions were unanimously passed, with reference to the recent happenings at Madras in connection with the Buckingham Mills. One resolution expressed strong sympathy with the 5000, and odd hands who had been unjustly locked out. Another resolution condemned the firing by the police on the unarmed crowd, while another expressed deep sympathy with the relatives of the two deceased and with the injured. There was also another resolution demanding an impartial enquiry by a non-official Committee.

The Hon'ble Mr. K. Ahmed, Barrister-at-law, has been elected to the Indian Legislative Assembly from the Rajshahi Division, Muhammadan constituency. Mr. Ahmed was elected the other day to the Bengal Council from the Maleajalpaigury Muhammadan constituency. According to the Election rules his election to the Bengal Council becomes void and the Governor will call upon that constituency to elect another person in Mr. Ahmed's place.

Punjab Legislative Council.

First Resident.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, December 23.

It is now authoritatively stated that Mr. M. S. D. Buttler has been selected for the Presidentship of the New Punjab Legislative Council and not for Secretaryship as was understood a few days back.

An Ex-Police Sergeant's Case.

CALCUTTA, December 23.

The case in which E. S. Aratoon, an ex-police sergeant was charged with causing the death of J. S. Spalding and grievous hurt to Mrs. Spalding by throwing sulphuric acid on them through a window while the two were in bed in their residence at Entally came on for hearing before the Police Magistrate of Seadah. Mrs. Spalding said on 8th September last she was lying at bed at 9 P. M. when she felt a smarting sensation on account of some liquid substance being sprinkled on her. Her husband was similarly affected and he got up and shouted for water. The witness noticed the accused disappearing from the ledge outside the window. The Magistrate ordered the accused to be released on bail of Rs. 5000 pending the hearing of the case.

Another Liberal Rewarded.

CALCUTTA, December 22.

It is understood that Mr. Surendra Nath Bannerjee will be one of the Ministers in Bengal.

Sir and Lady Sankaran Nair.
At Ernakulam.

ERNAKULAM, December 23.

Sir and Lady Sankaran Nair arrived here and are staying as the guests of H. H. the Raja of Cochin. His Highness and his illustrious Consort entertained them at a grand Garden Party this evening at the Durbar Hall grounds. All the State Officials Europeans and leading non-officials from different parts of the State were present.

Sir Chaudhuri.

CALCUTTA, December 21.

Sir Ashutosh Chaudhuri has been elected to the Bengal Council by the Pabna Bogra Non-Mohamedan Constituency.

All-India Railwaymen's Conference.

BOMBAY, December 22.

The First All-India Railway Men's conference will meet on 4th, 5th and 6th February to suit the convenience of Lala Lajpat Rai, President elect.

Mail Steamer Caledonia with outward English Mails of 9th inst, is expected to arrive on Saturday at 6 A.M.

పాలకులు దున్నులు పెంచుట, రోడ్లమీద బయ్యలు యెత్తుట మొదలగు కృషి నవాబులకును వసులకు చేయుటై "అస్తి" యొక్క మోటార్ ప్రాక్టర్ అను యంత్ర మొకటి గలదు. ఈ యంత్రము యొక్క కలశిధము లైన యంత్రయోగములు దెబ్బకాడలో యానెల 28, 29 తేదీలయందు మోటార్ అండ్ జనరల్ యంజనీరింగు కంపెనీవారు కెన్సెక్ సి. ఎ. ఎమ్. ఎ. ఇ అనువారు యాజమాన్యము క్రింద ప్రదర్శించుట. యంత్రము ను చూడ కృషికి అది అత్యంత యంత్రయోగ కాది అగుననుట నిశ్చయము. కనుక కృషియులును, కృషియందు అభిలాష గల యంత్ర ప్రణాళియును దగ్ధులైన అవదర్శనము తరలించి కృషిసాయాభివృద్ధి గావించు దగియున్నది. "కృషియులు"

తామర తైలము

దశ్యా 1-3 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు

రాజారాజుల బొమ్మను చూచి కొనుటమంచిది.

ఒక్క మా తామరతైలము దశ్యాను అరు అజాను

కొని నాలుగయిన సాయము రాచియెడల మీ తామర నిర్మాలు మగును. నయముకానియెడల మీ అరు అజాను నకొ లిగిను తీవచ్చును.

ఈ తామర తైలము.

తామర; తీట; ఏనుగు గజ్జి; దురద; ఉంగరములవంటి చుట్టు; రసికాయలు; పెండ్లకు లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను నాశనము చేయగలదు.

ఉత్తి:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును తొలి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టుకుండ జేయవలయును.

గుర్ము:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాయలు, పెండ్లకు లూడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తీసి కోరమంటు వ్యాధిని నివరించుట చేసినప్పుడును.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

లాపాయింట్లు

నవం

మంగలివానియొక్క మిరాకిహక్కు నిషేధము.

గ్రామంలో, చాలం, ప్రజలను, (రావణి, యశ్వతి) ది కుభకర్మలందున్న పితృకర్మ మొదలయిన అనుభవాల ఉండున్న మంగలివారు మేరము చేయవలసి వుంటుంది. ఈ కుభకర్మకొరకే గ్రామములందు మంగలివాండ్లు అనాదినుండి నియమించబడియున్నాడు. గ్రామంలో నుండు మంగళులకు యిది మిరాకిహక్కు అయివున్నది. ఇట్లుండగా ప్రజల చెప్పునైన సంస్కారములకు గ్రామములో వాళ్ళు గల మంగళిని నదిలిచేసి యితర మంగళిలేక చేయుచుకొనూడ దనిన్ని అట్లా యితరమంగళిలేక చేయుచుకొంటే నష్టమని కిన్ని యంజంక్షకాదన్న దాకా తేవచ్చునని బాంబాయి ప్రాకృత్తువారు భాగోజు మారపురు వెకనన్ బాబూబాయి కడం అనే కేసులో 1919 నవంబరు 22 నందుకు సెలలో తీర్పు చేసినారు.

చరాస్తి తాకట్టుకు సంబంధించిన విషయము

నర్సార్ భాక్ అను కర్షకుడు ఓరియంటల్ రైల్వేకి వారి తావున 2000 పేల రూపాయల రజముపుచ్చుకొని పొందిననోటు బాగిసియిచ్చినాడు. తన వ్యాపారం తాలూకు కరణుకు తాకట్టు వుండినాడు. అతర్వాత రైల్వేకి రాకని చెల్లించకనే చనిపోయినాడు. అతనికల్లి గులాంఫాతీ మా అను అమె అనరణకు నూర్ ఇలాహి అను బంధువుకు అమ్మివేసినది. రైల్వేకి అనరణకు తాకట్టు వుండిన నంగళిని ఇలాహి అనేవాడు యెక్కివున్నాడు. రైల్వేకివారు నడకు తాకట్టు అన్నది జపుతేనే పేలం చేయించవచ్చునని లాహోర్ ప్రాకృత్తువారు కడచిన చాక్ సెలలో తీర్పుచేసినారు.

మాధులలోపల విస్తీర్ణభేదమునుగురించి

రైలు జమీన్ దారులకి బాగిసియిచ్చిన కలూరి యతులలో భూమికి మాధులయిచ్చి "అనాధులలో"గా వుండే విస్తీర్ణం 2 యెకరలు 20 కెల్లు భూమిని యెకరా 1-3 5 రూపాయలు చొప్పున కిన్లు 12-8-0 అని (నాయబడియు) న్నుది. అనాధులలోపల యెక్కువవిస్తీర్ణము వుండినందున ఆ యెక్కువ విస్తీర్ణమునకు చామాను క్రికారం కిన్లు కట్టుకునినది గా జమీన్ దారులవారు రయతుమీద చామాతెచ్చినారు. క్రికారములోవున్న యెక్కువ విస్తీర్ణం రైలు స్వాధీనములో వున్నట్లు అభిప్రాయపడినారు. జిల్లాకోర్టుకు అప్పీలుచేయగా జిల్లాజడ్జిగారున్న అతే అభిప్రాయపడినారు. రైలు ప్రాకృత్తు అప్పీలులో రైలుకొత్తున వాదము యేమని జరిగినదంటే మాధుల నిర్మయమేముండగా అట్టిమాధులలోపల యెకర విస్తీర్ణమునకు బాగిగాని కమ్మకాని అయినను అవిస్తీర్ణముయొక్క హెచ్చుతక్కువలలో నిమిత్తముతేదనిన్ని అనాధులలోవుండే యావత్తువిస్తీర్ణమునకు రయతు కలూరియతు మరకుక్రికారము అనుభవించుటకు హక్కుదారుడని వాదన జరిగినది. ఈవిషయమై కోర్టుద ప్రికి కచ్చకొర తీర్పులు అయివున్నవి. యేమనంటే మాధుల స్థిరమైనదిగానున్న ఫలానిని అని నిశ్చయించబడినదిగానున్న అయివున్నట్లుయితే అక్కడు అట్టి మాధులలోపల వుండు భూమి యావత్తున్న అయినది అనుభవించుటకు హక్కువున్నదనిన్ని మాధుల స్థిరముగా నుండకనున్న ఫలానిని అని నిర్దిష్టముగా యేర్పడకనున్న వుండినయెడల మాధులలో నిమిత్తముతేలకుండా దస్తవేజులో బాగియబడిన విస్తీర్ణముమార్చిమే అతను అనుభవించుటకు హక్కుదారుడనిన్ని యెక్కువ విస్తీర్ణము వున్నందున అట్టి యెక్కువవిస్తీర్ణమును అనుభవించుటకు అతనికి హక్కులేదనిన్ని యిండియన్ కేసెస్ 21 వాల్యం 750 పేజీ 22 వాల్యం 26 పేజీ, 1 వాల్యం 650 పేజీలలో ప్రివికవుకొర వారు తీర్పులు ఇచ్చిందియున్నాడు. ఈ క్రిస్తావన కేసులో వుత్తరపునాద్దు మనుష్యులు నడిజే కాలిబాయి దక్షిణపునాద్దు కందకంభూమి, రూపునాద్దు కందకం తడయర నాద్దు కాలిబాయి అని నాద్దుల వాగియబడియున్నది. ఈనాద్దుల స్థిరమైనదిన్ని నిర్దిష్టమైనదిన్ని కాలపు గనుక మాధులలోనిమిత్తము చేకుండా విస్తీర్ణము 2 యెకరలు 20 కెల్లుమార్చిమే రైలు అనుభవించవలసినదనిన్ని యెక్కువవిస్తీర్ణమునకు అతను చామాను క్రికారము అననకిన్లు చెల్లించక తీర్పుదనిన్ని పొట్టు ప్రాకృత్తుజడ్జి నుల్లాక్ అనామ్యుడు గారు గడిచిన పే సెలలో పిల్లింగుఫోర్టు అనుదొం వాదిగానున్న కేలార్ మహల్ కర్నూలు క్రిలివాడులుగానున్న వుండే కేసులో తీర్పుచేసినారు. (టి. నా.)

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమునకు కుకారము. పథ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోపధమ.

- ద్రవ్య 1-కి తెల 2-4.0.
2 విశేషవటి (మాత్ర కొక విశేషవడుగును) సీసా 0.8-0
3 అమృతగుటికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4.0
4 పోగరఖండము (అతిర్తికి లేవ్యాము) ద్రవ్య 2-0.0
5 బడవానల వటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0.8-0
పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.
దుర్బల సంతర్పర పంచాంగము. శ్రీపాదవారిని అనేక భక్త్యాశ్రయ విషయముల కలవు. 4-కి కర్పూర పంపము.
గంధర్వభార్యసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్ల

అవతరభక్తు రక్షణమున బనియే బాధ్యములకి కీటమకంటి మందు. తరపులను మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, ప్రాంతకొత్తలను అన్ని విధములకలగ గలను చక్క రోగములకు పోగొట్టును.
మిక్కిలి తక్కి వంతమైన రక్షకుభక్తారినే
వనోపధిసారసపరిల్ల గుణ మిచ్చుట నిశ్చయము.
సహజమైనను, మహావత్సల్యము అన్ని విధములైన బోధములకు పోగొట్టును. కీరసావంతి పాదరసవోపధిమును, మహావత్సల్యమును కార్యసంబంధమును జూపుటకు పోగొట్టి రక్షకుభక్తారినే. కీరసారోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులకు కుండుకుట 6 రోజులకు బాడ్డీ అమృతమును.
ప్రాప్తికు:- పి. డి. సావంత్,
గజక, వననవాడి, నెం 2, బొంబాయి.
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. BOMBAY

అందఱు, దీశెంబరు 16:- కల్లమందు వ్యాధి విషయము పన్నును వసూలుచేయుట, తగాదాలు లేవు.
జే. ను. టి. మొదలగు వసూలు యాజకరత్వ హోంసువారు చేయుచుండగా బానిస వారి సమితివారు తాము చేయుటకును, జేరే యొక కలహా నియ్యసంఘము నేర్పాటుచేసి బానిసలను తాము మూడునెలల కొకసారి నివేదికను తెలిసికొనుటకును తీర్మానము చేసికొనిరి. దక్షిణభక్త్యయజ్ఞానిని కల్లమందువిషయమున కొన్ని సూచనముల ఒత్పవల పుచ్చుకొనుటకు సమితి వారు కోరుచున్నారు. అమెరికావారికి ప్రత్యేకావ్వంశకము సంపుట యావ్యాపారమునకు సంబంధించిన యేతేకమునైన (తరిగిదిగా తీసికొనుటకు వారి సమితివారు అర్హులై యున్నారని తెలిపాడు. దీనిని తర్జుమాబయినగా ప్రైవేటుతీరతి తెలియుచున్నది.

అందఱు, దీశెంబరు 16:- వలసరాజ్యములకు కలక పాపు నాట్యము మాగ కొనవలయునట్లు మార్గవహాయము చేయుటకై 1931వ సంవత్సరముభవవరతుకు ప్రభుత్వమువారి ఆధిభాగియగుటకు (బ్రిటిష్ స్వేచ్ఛ మార్పాడు యామెరికా గారు తెప్పరి. తేకమంతకుండు కలకడకములకు, కలకపాపు వారి కావలసిన కలహా నియ్యుట కుకయోగించుటకు ప్రభుత్వమువారు కోరుతున్నారు. అట్టివోట్ల పెద్దతీక్షణులపై సందేహించుట కాని అవిషయము యిష్టమున్నచో సహాయము చేయువానిని గాభారతదేశముండి. మిక్కిలి బలవంతముగా నియ్యుట తీర్మానము చేయుటలో రాజ్యమును గూడ వృద్ధిచేసి కొక ప్రత్యేకమును కల్పింతున్నది. ఇదియే ప్రభుత్వము వారి ఆధిభాగియను.

వర్తియూపసీతులు మూరకుండుట.
అందఱు, దీశెంబరు 16:- రాజస్థానభక్తలో వారమున వర్తగాని శ్వేత్తిగారికి జరాలిచ్చుచు గజమానములో వరి పీయా విధితులు వారలేదని చెప్పిరి. కర్పూలలో నిధిక సంఖ్యకులేని మెకలిన్సారము యొకను సూడలేదనియు తెలిపిండు. కూడవచ్చుననియు చెప్పిరి. వారందరను కూడుటకు కర్పూలప్రభుత్వమువారు కొందరమరుచున్నారనియు తాము యంగ్లీషువారును చేసికొనిన ఒడంబడిక అప్పును ఒప్పుకొనుటయో తేదందుటో జరగవలె నని యావొనుచున్నాడు.

జీనీవా, దీశెంబరు 16:- వాతీసమితి కార్యకర్త యొక్కయ, యంత్రాలయొక్కయల జీతములు యొక్కకగా నున్న జీనీ సంఘసభ్యుల జీత లెక్కలయొద్దకి. న్యూజీలెండు ప్రతి నిధిగారు అందఱులోకంటె నూటికి ముప్పామైదు కంటె నొక్కవ జీనీహాధిభక్తు లెక్కలని చెప్పిరి. కార్యకర్తగారి అభీక్షా కనిపై, జొలియిగారి యందంతె వరయు, భూముల కర్పూలందరను భరింపవలెనగాని సమితివారిపై బడలేదనియు వరవాగరు ఒహారాగా రభిప్రాయపడిరి. ఈ విషయకు వర సయ్యకు ఆలి యియూగారు బలవరచిరి. వీరు సెక్రటరీ జె. రెంజిగారి జీతముపై వివర్ణించిరి. చాలకుండి ప్రతినిధులు తమ తమ జీతములలో నుండెడు మార్పులయొక్క జీతముల తో వీరిని బోర్డింగుని యా పోలిక బాధుగారు నిరసింపిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రతినిధిగారు ప్రైవేటును బహుగాన తాము (బ్రిటన్, ప్రాన్సు యిద్దవంతి ద్రవ్య నిచ్చుచున్నామనియు ప్రస్తుత మిచ్చు నిరాశయు విషయము చర్చించుట తగదనియు చెప్పుగా వచ్చుట ఆ దావ్యుల జట్టి సందయ అంగీకరించిరి.

సంరక్షించు భారము నిచ్చుట.
జీనీవా, దీశెంబరు 17:- కాక వనోపధిద్రవ్యలో భూస్వామి బర్మసీవాధికారింనున్న కలకడకము పాలించుటకు, (బ్రిటన్ ఆఫ్ఫీరియా, న్యూజీలెండు జపానవారలకు, వారి సమితివారు వాద్యుల నిర్వహణ. భూస్వామి బర్మసల క్రిందన్న దక్షిణ జర్మన్ ఆఫ్రికా, దక్షిణాఫ్రికావారు కాపాడవలసినదిగా కూడ ఒత్పకొనినారు.

ఆస్థానము ఆయులుకంపెనీ.
అందఱు, దీశెంబరు 18:- ఆస్థానముల కంపెనీ వారు ఆస్థానము ఆయులు కంపెనీవారితో, కేరీనియకుట ఆస్థానము ఆయులు కంపెనీ డైరెక్టరులు ఒత్పకొనిరి. ఆస్థానముల కంపెనీవారు ఆస్థానము ఆయులు కంపెనీ భాగముల సెక్కుకట్టిన రెండుపానులకు కొనుటగాని లేకుంటే వారి యిష్టప్రకారము 4½ ఆస్థానము ఆయులు కంపెనీలోని భాగములకు ఒక ఆస్థానము ఆయులు కంపెనీలోని భాగము నివ్యావలెను.

అందఱు, దీశెంబరు 18:- యెథెన్సుకు కొద్దికొలలలో రాజస్థాన కాంపైతేకరాజు గారిలో నక్క దమ్ము (బ్రిటిషు మంత్రిగారు అధికారరీత్యా నేమియు నుత్తరప్రభుత్వముల బలవంతుడని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనినట్లు యాడుకుట తెలియుచున్నది.

మిక్కిలి పుష్టతరచుకు యుండియో శరీరమునందు శుభమువలన చురుకైనది
మన మౌండ్లములకును బలమునకు భావకర్త పాదుకుటకును కలమెప్పుడుకల సరిమృత
మన విగ్రహములకును ముందుకును ప్రతిష్ఠామున ప్రతిష్ఠామున ముందుగా
కామినియా ఆయులు (రిజిస్టరు)
ఈ శెండుకలకు చూరవ సౌందర్యమును కలిగించి కానిన కానినగా సేయుచు
కలిగి కల్ప తీరమునకును కలపు. ముందుకు పోగొట్టును. కిలోబయలుకు వచ్చు
పండి శెండువలను విచ్చును. ముందుకును చాలవచ్చుననుట కలిగించును. కని తెండ
కుటకున కండ్లకు కలగు మురిస్సుమును పోగొట్టి మోకన కాంతిని కలిగించును.
కామినియా ఆయులు కలహాన అన్ని జీవముల శ్రేష్ఠమునది. శ్రీలకును పురుషు
లకును సెక్సుమునికి మహాకారము సేవించునది.
మన మీ మహాయోగిని పోషించును.
తెల ఒక అండ్ 1-0.0 ర. పి. కాట్టి 0-8.0 అణాలు.
మాడొండు 2-10.0 ర. పి. కాట్టి 0-12.0 అణాలు.
గోదావరిండ్లు
అండ్లొండుకల మును (డో ఆండు శెండుకలు కంపెనీ,
155, బామ్మనపేట, బొంబాయి.
D 126 W 126)

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

అయ్యుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును
లోకామయవారో
కస్తూరిమాత్రలవలె

సర్వోత్తమ గుణవంతి. సిద్ధాంతమును
వేదాంతి లేదని భాగాలముగా తెప్పరిచ్చుచు
నీటిలో అక్షేపకరముగా లేని వత్తువు చేరలేదు
గావున అత్తును పుట్టిన కరువు తెలుసుకొని
కర్మములకును ప్రతిబింబమునకు సంబంధము.
నీటినిండుచున్నాను. ఈ మూత్రము కి యుండి రి వరి
కు కాంబూలముతో గాని లేక కట్టి బోడ్డో
గాని ప్రతినిధులు ఉపయోగించుచు సర్వము
ప్రదేహ ముండుచు అదీర్చుచు, మునుపును కుటి
ఆవరము, బర్మమును మురియోచ్చునము, నీటిను
బాటము, తల్లు, పిడిలేదా, సరముల సెక్సు బలహీనము, ఇత
రేలు, కంకా, ముక్కును ఇదిగా లోకామయ
అండ్లొండుకల మును (డో ఆండు శెండుకలు కంపెనీ,
155, బామ్మనపేట, బొంబాయి.
D 126 W 126)

నమ్మము

బంగారు, వెండి, రత్నముల
నగలును, ఇతర వస్తువులును
కానిన యిచ్చిన తర్వాతని వైకము ఇక్కమును
ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ.
25, ప్రవాణవారురోడ్డు, మదరాసు
నగలు నాణ్యముగాను, ప్రాచీనోదయ ముందు
అతి కియూతులేని విక్రయించుటకు ముందుకు. కుకొ
మన లేదికానిన అట్టిముగా అర్థమమిది రెండుగా
భవి ఇక్కమును. ఒకసారి అర్థముభక్తు నిగమ తియూ
శ్రేణిగొక్కవారి ముక మా వర్ణమున తెలిసికొనవచ్చును.

నమ్మము

ఈ సంచికను ఈ సంతర్పరమునుండి పికాల
మున వెలువరించుటకై ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను
చేయుచున్నాము. ఎప్పటివలెనే సుక్రసిద్ధులగు
ఆంధ్రమహాశయుల చిత్రపటములతోను, అవర్ణ
ములగు వ్యాసరాజములతోను ఈ సంచిక అలంక
రింపనున్నది. అనేకులు ప్రముఖులు ఇదివలెకే
వ్యాసములను పంపుచున్నారు. వ్యాసములను
చిత్రపటములను కంపెనీవలెన ముహావ నులు
అంబరు 31 వ తేదిలోవల ఈ క్రింది చిరునా
చేరునట్లు కుంపవలయును. సారస్వత
కాది విషయముల వ్యాసములను
పున్నాము.
ఆంధ్రప్రదేశ్,
2, పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

